

Řez ovocných dřevin

Jabloně a hrušně

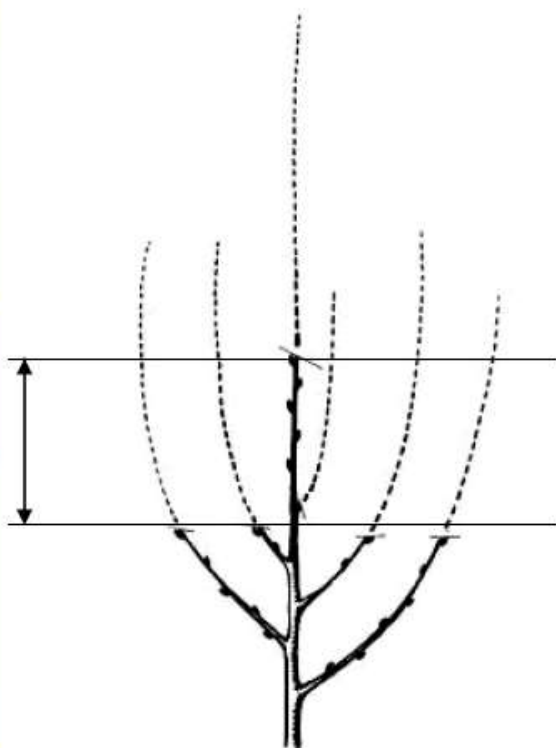

Řez výchovný – po výsadbě (v 1. roce)

- nezbytný pro vytvoření dostatečných přírůstků
- podporuje ujmoutí stromků po výsadbě
- řez na vnější pupen

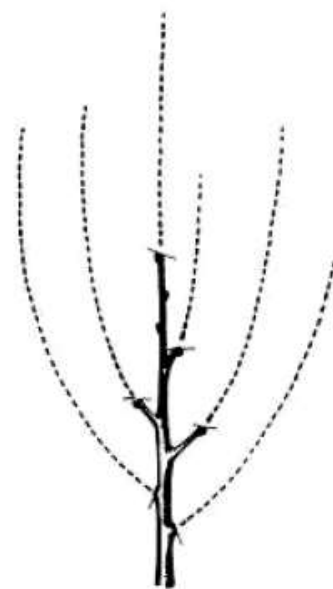
podzimní
výsadba

10-20 cm

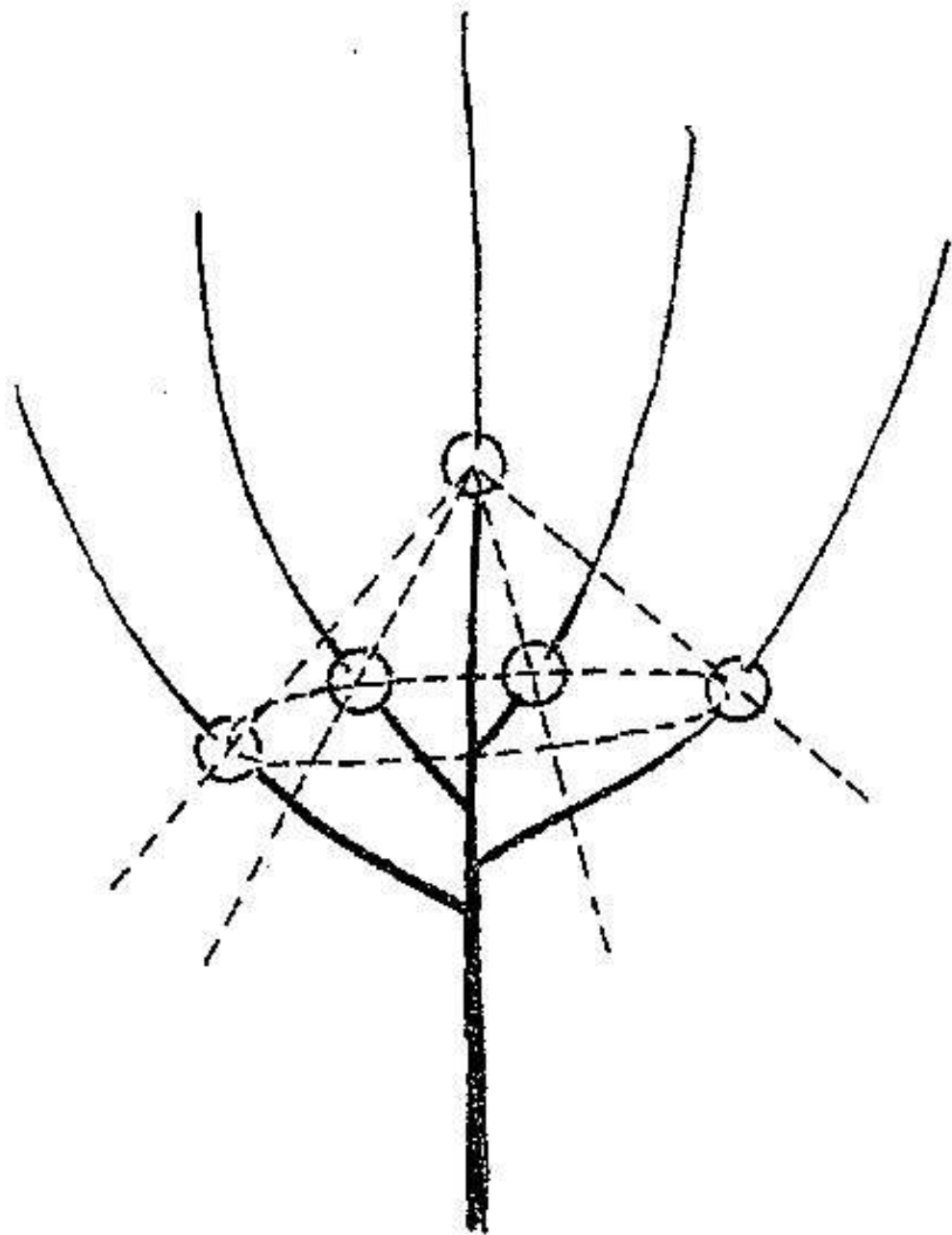

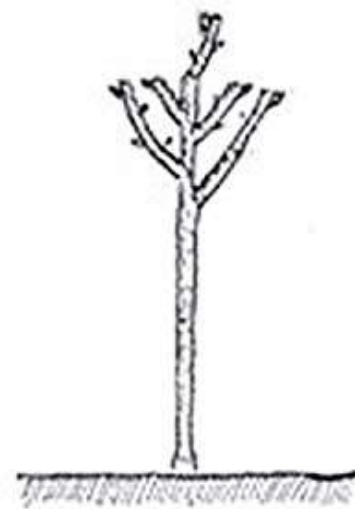
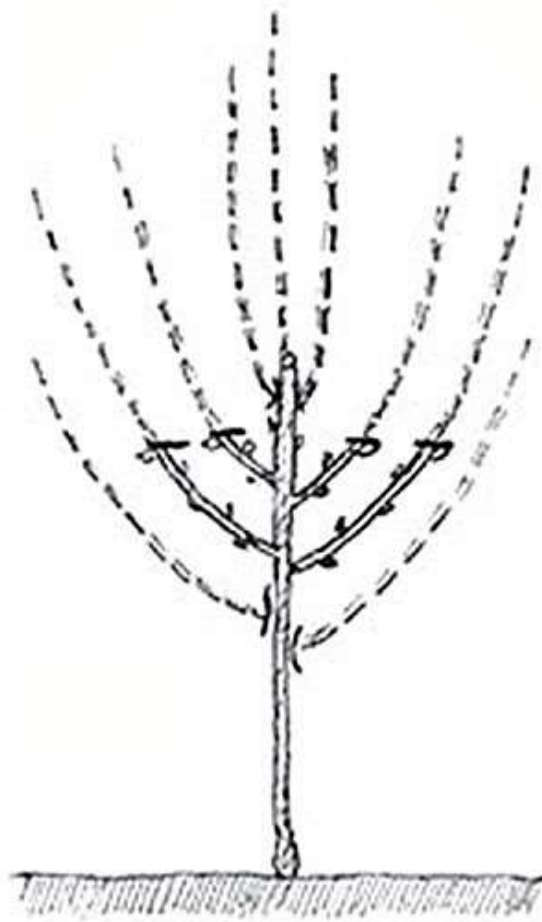
- zakrácení výhonů cca o 2/3

jarní
výsadba

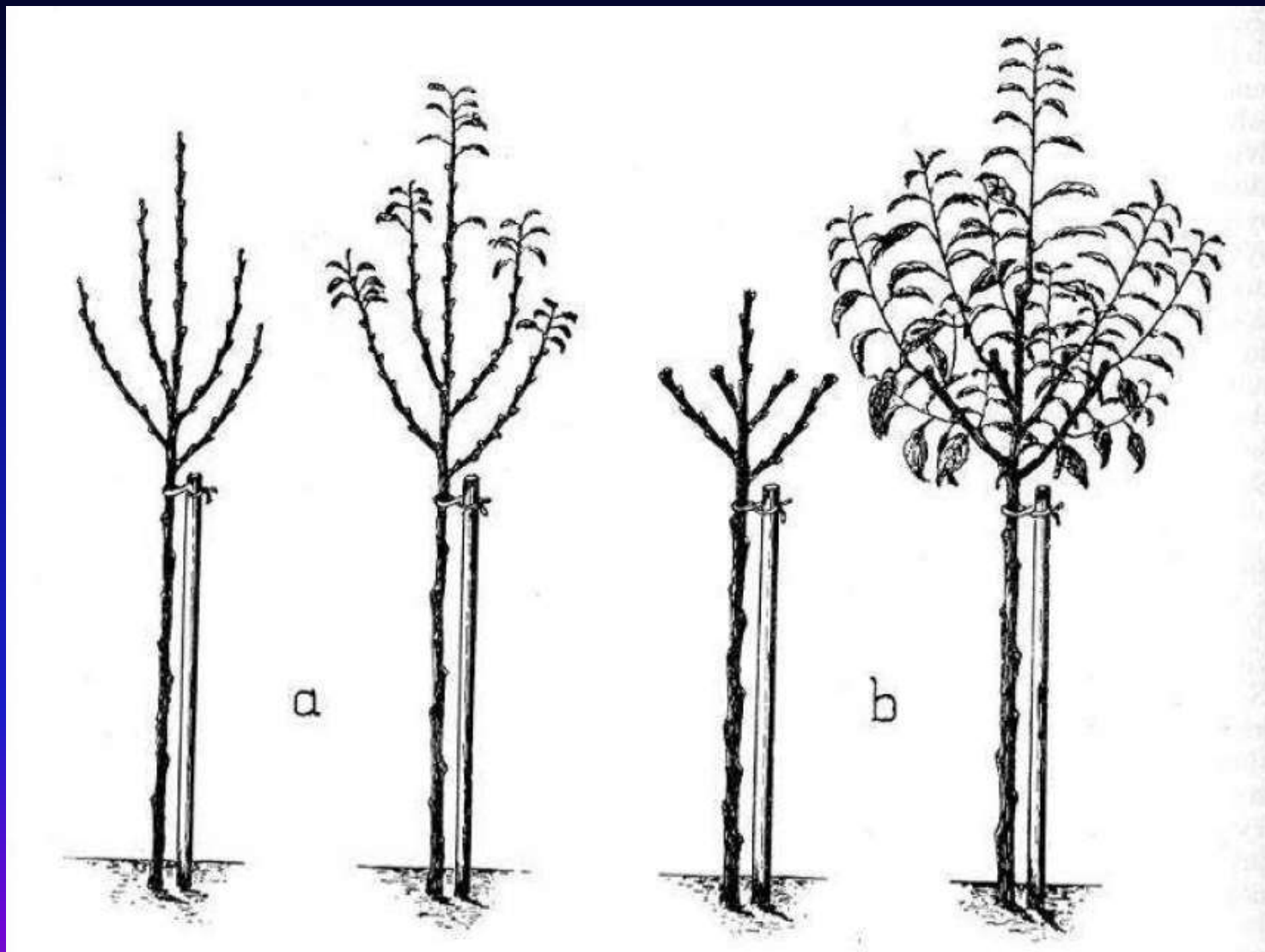

- zakrácení výhonů na 2-3 pupeny

Vliv zakrácení na větvení

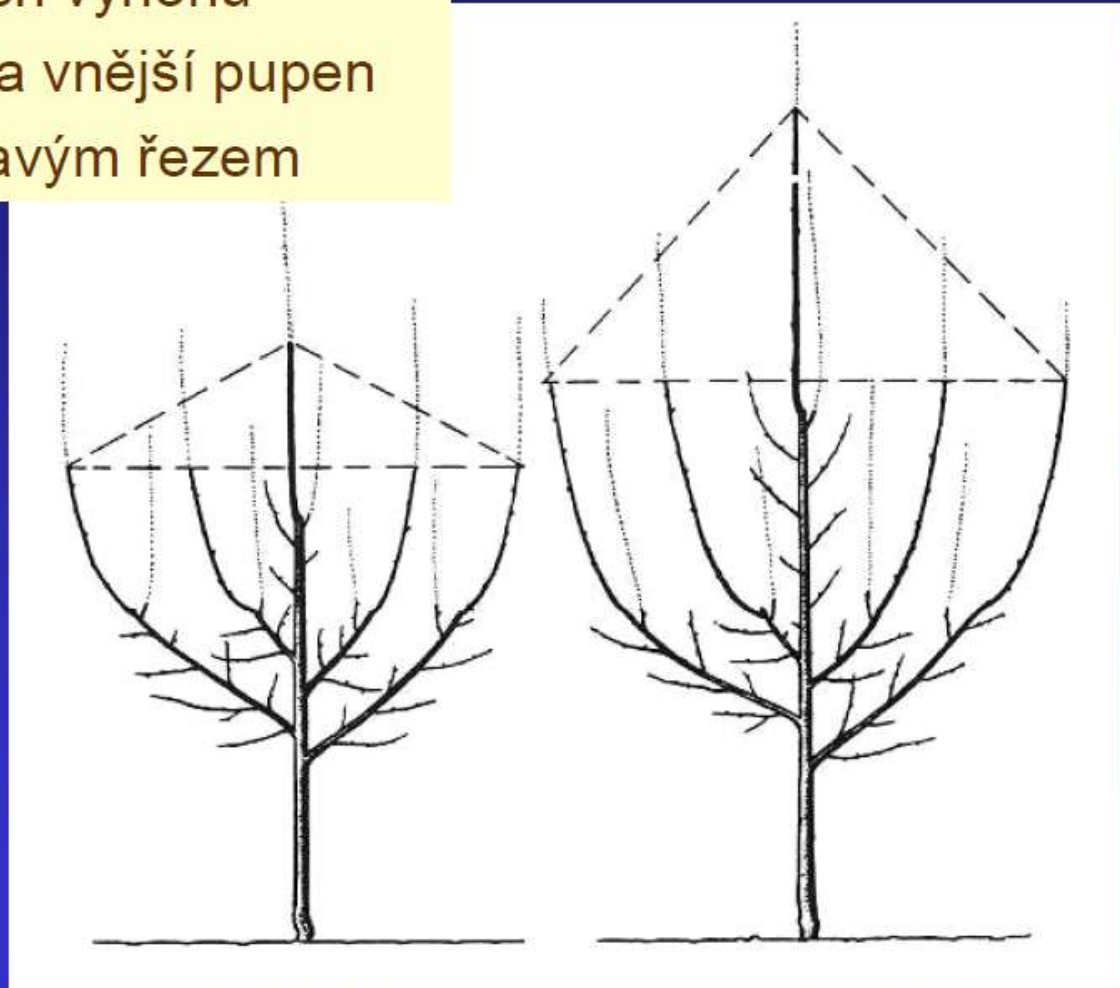

nezakrácený

zakrácený

Řez výchovný - ve 2. roce

- odstranění konkurenčních výhonů
- zkrácení výhonů o 1/2 na vnější pupen
- zkrácení terminálu střídavým řezem

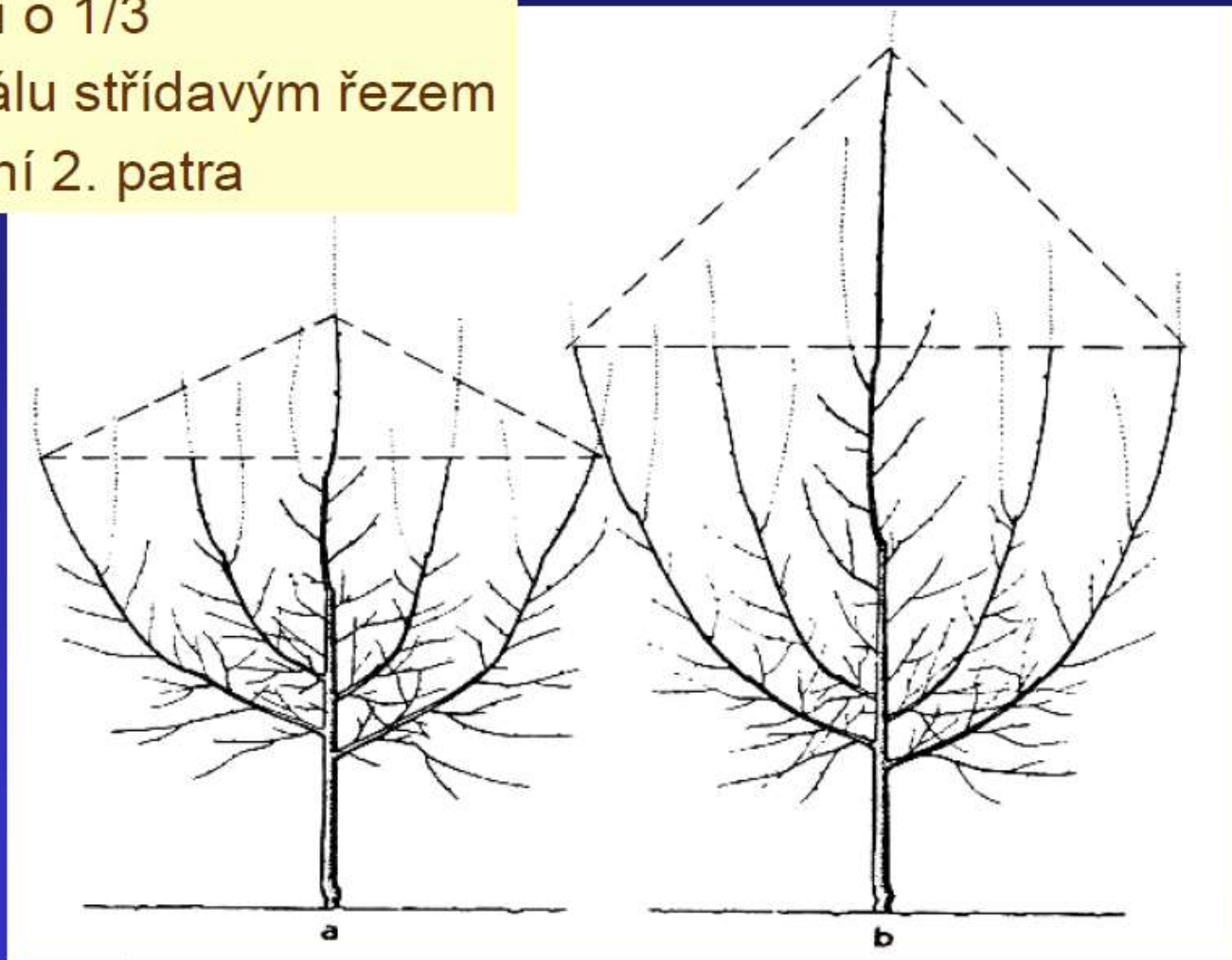

jabloň

hrušeň

Řez výchovný - ve 3. roce

- odstranění konkurenčních výhonů
- zkrácení výhonů o 1/3
- zkrácení terminálu střídavým řezem
- možnost založení 2. patra

jabloň

hrušeň

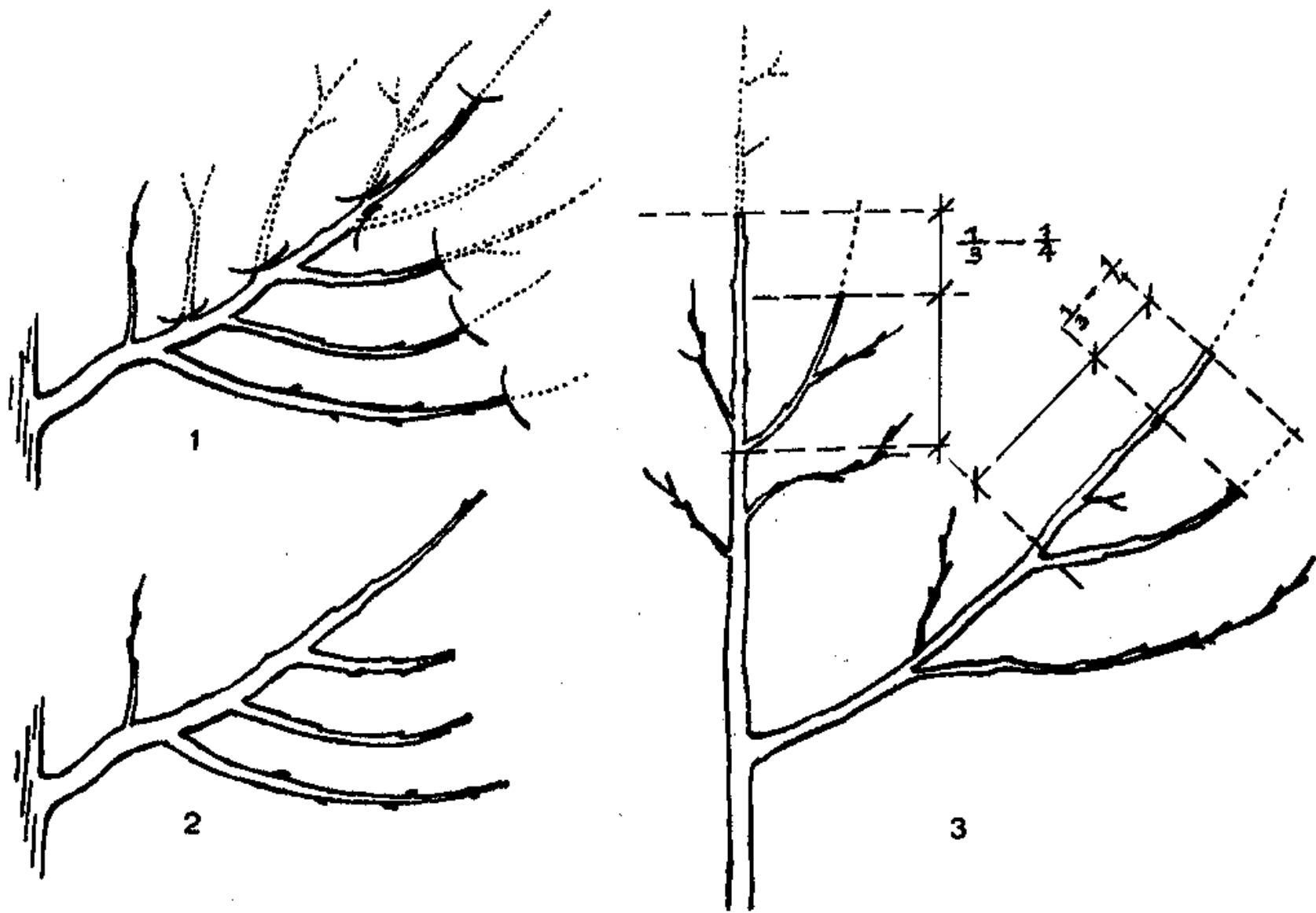
Řez v 4.-5. roce

Cíl: dotvoření kostry koruny
u řezově náročnějších odrůd

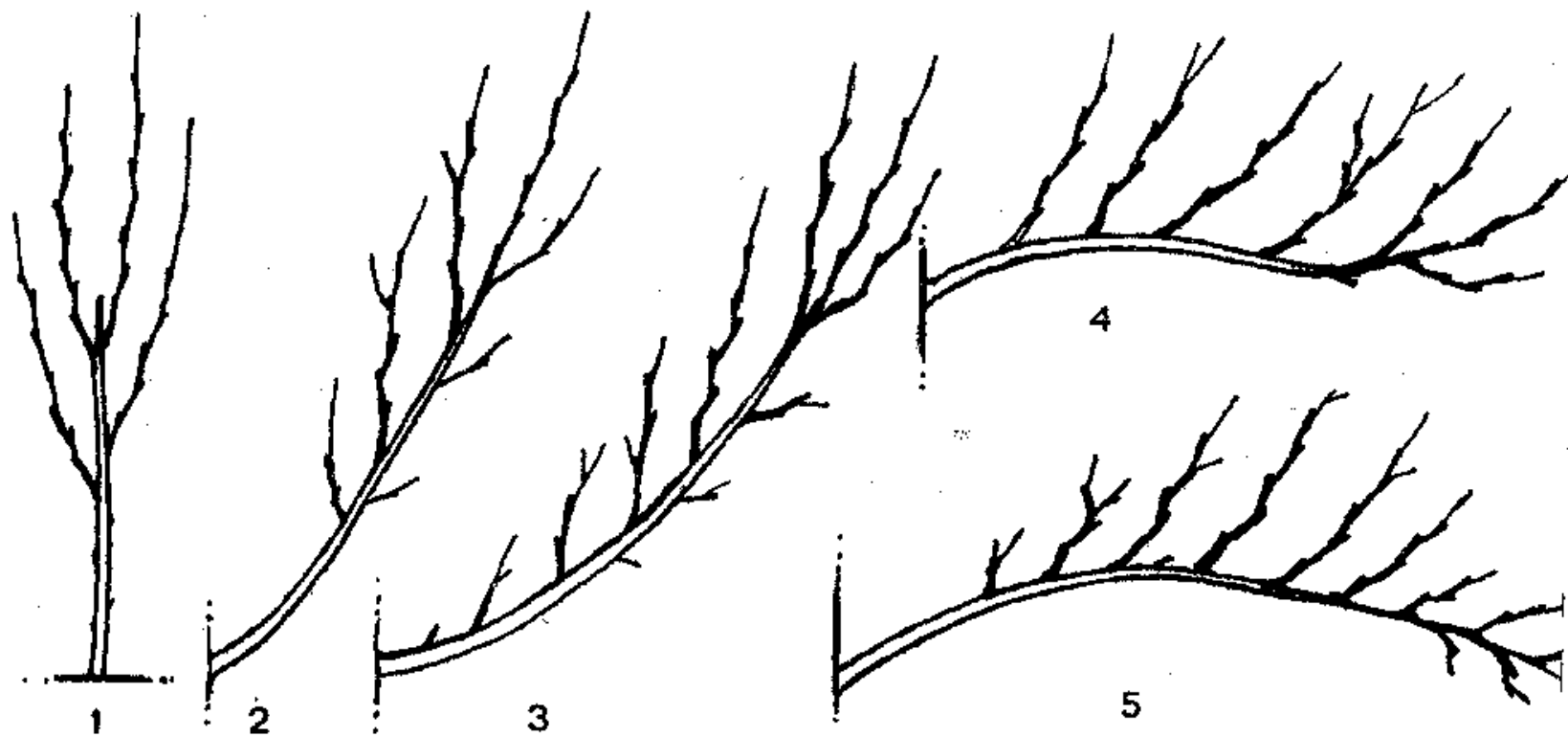
- odstranění konkurenčních výhonů
- zkrácení výhonů o 1/6
- založení 2. patra

→ **Řez udržovací (průklest)**

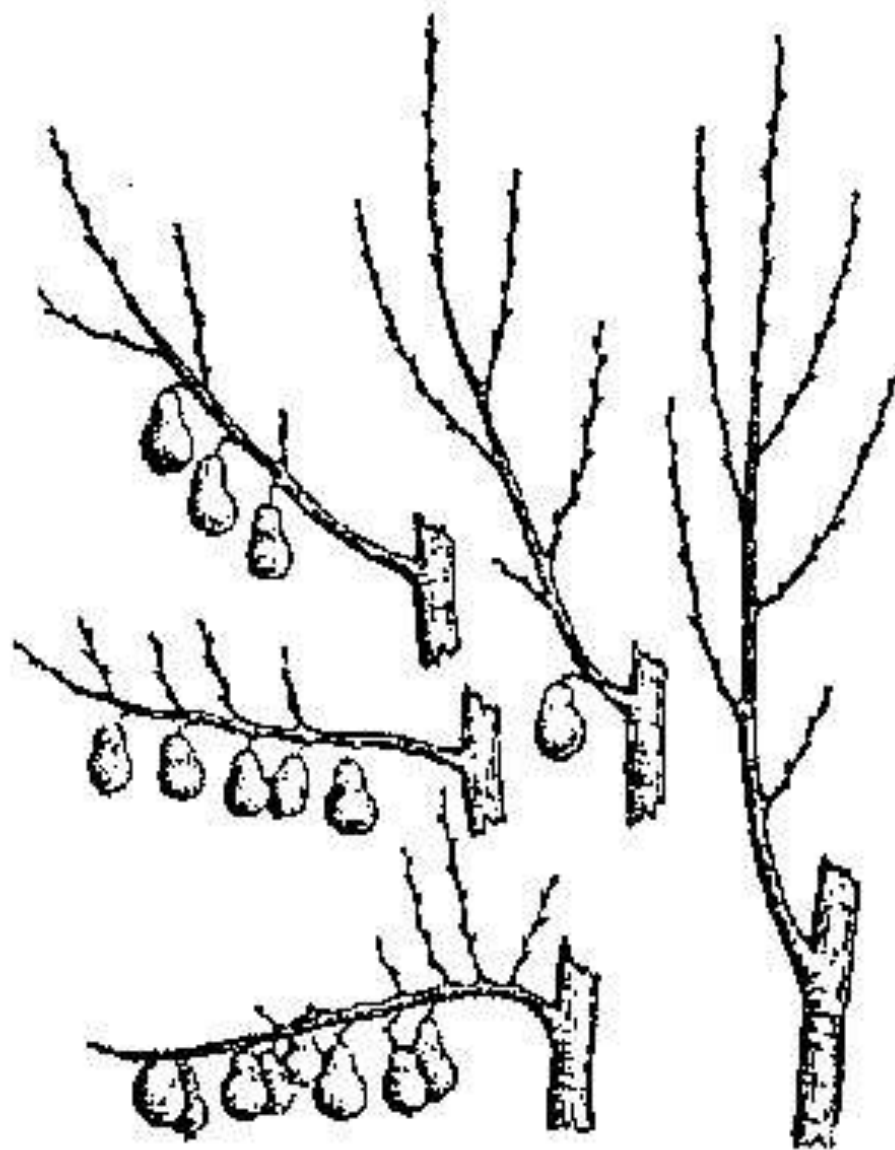
→ **Řez zmlazovací**

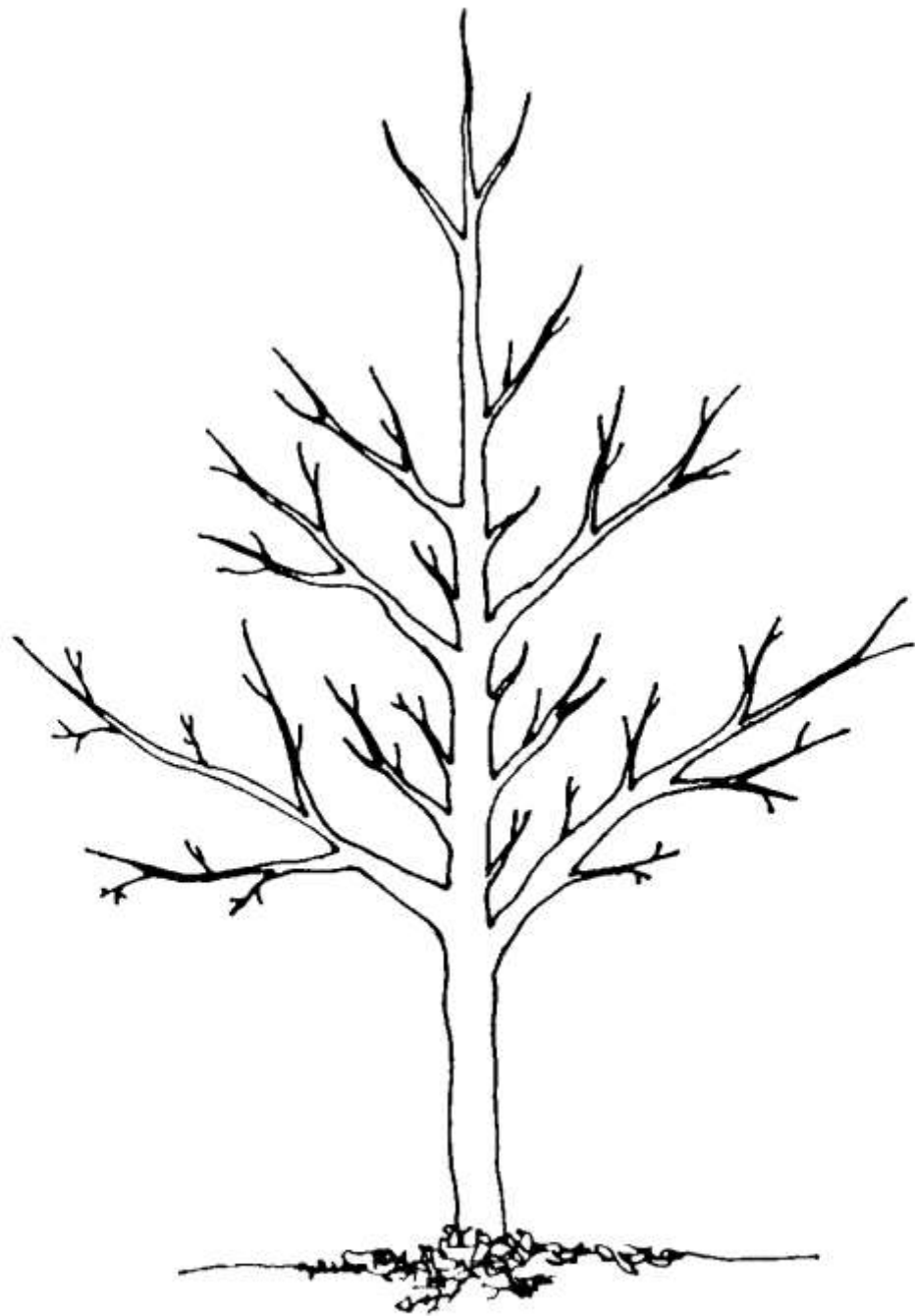
41. Výchovný řez kosterní (postranní větve); 1 před zkrácením, 2 po zkrácení, 3 závislost jednotlivých pater a terminálu po zkrácení.

40. Vliv postavení větve na tvorbu obrostu; 1 kolmé postavení, 2 šikmé postavení, 3 značně vykloněné postavení, 4 přihnuté do vodorovné polohy, 5 ohnuté do oblouku.

Obr. 65. Vliv stupně odklonu větve na její růst a plodnost

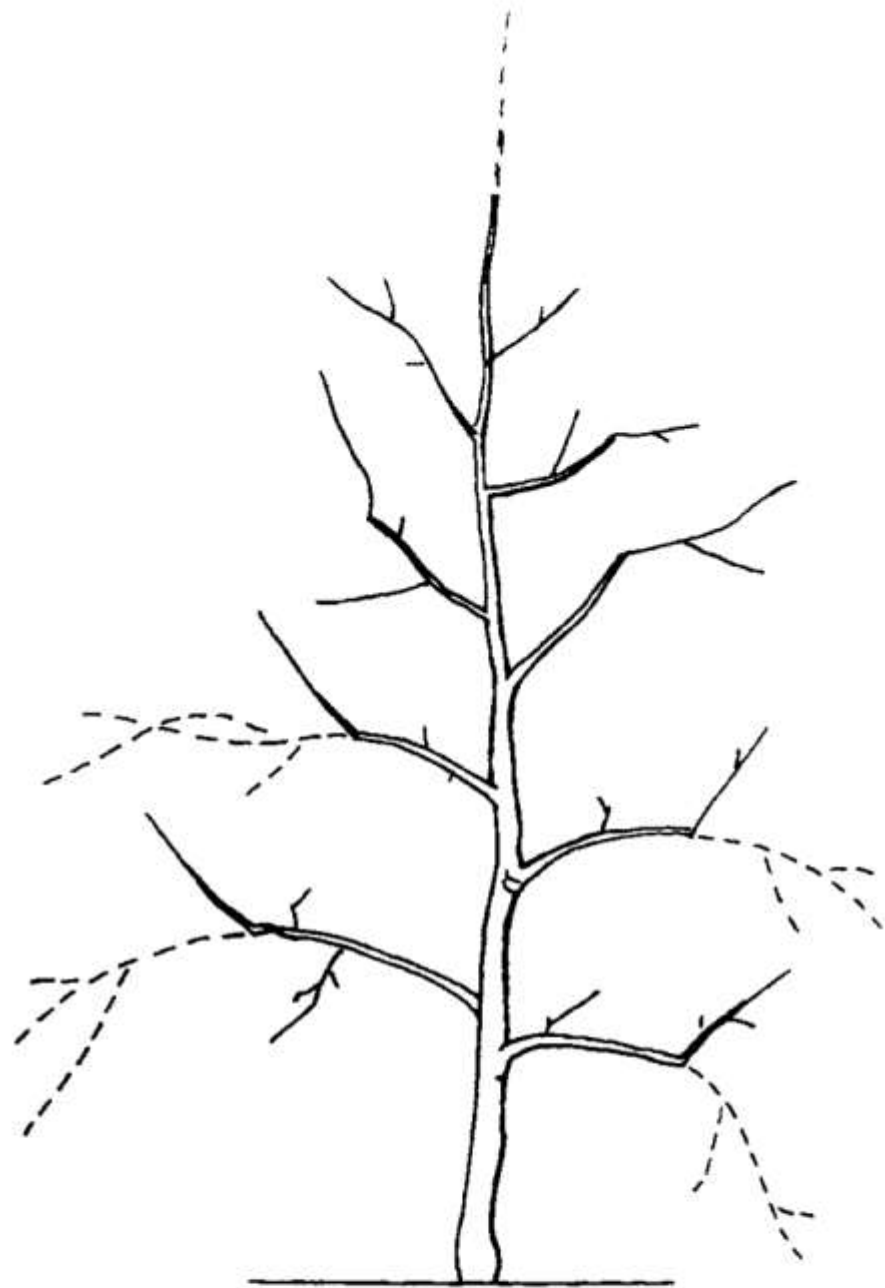
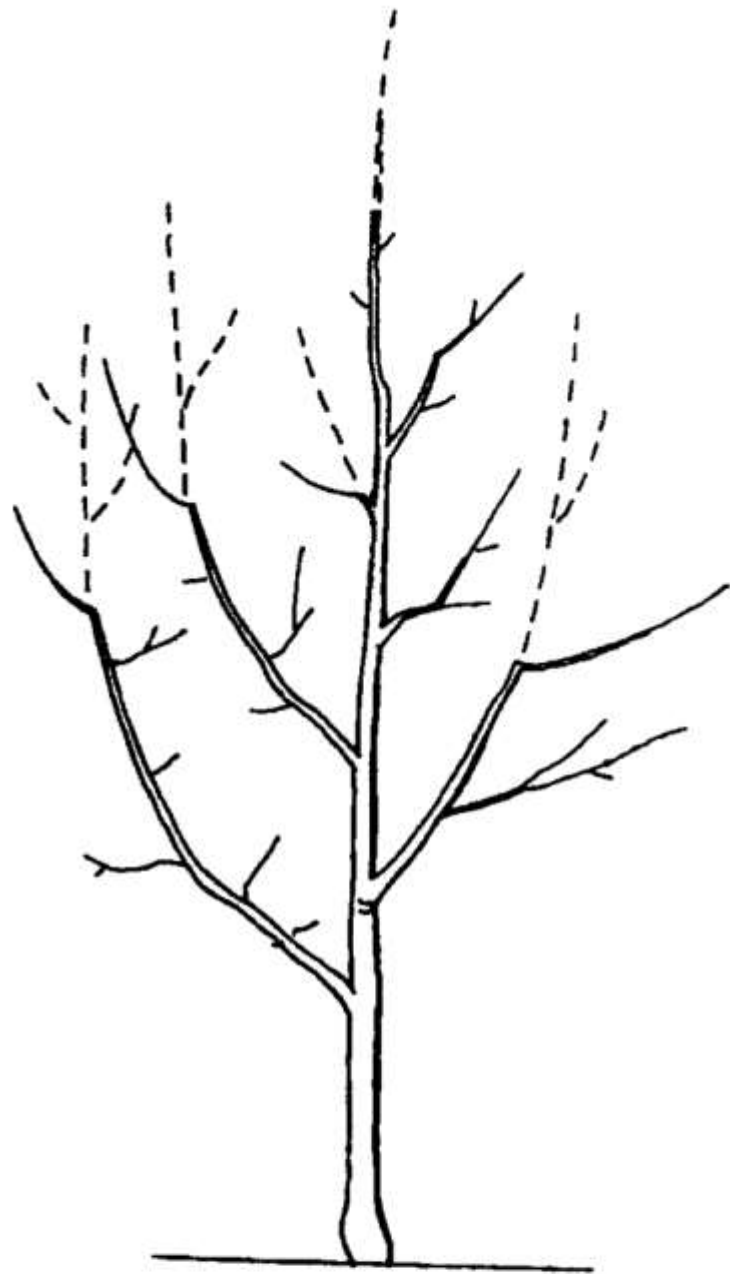
Řez udržovací

= průklest

Provedení závisí na:

- Pěstitelském tvaru (kmenný tvar, zákrsek, vřeteno)
- Druhu a odrůdě (různý charakter růstu a plodnosti)
- Stupni zestárnutí
- Kvalitě předchozího výchovného řezu

→ Nutný individuální přístup

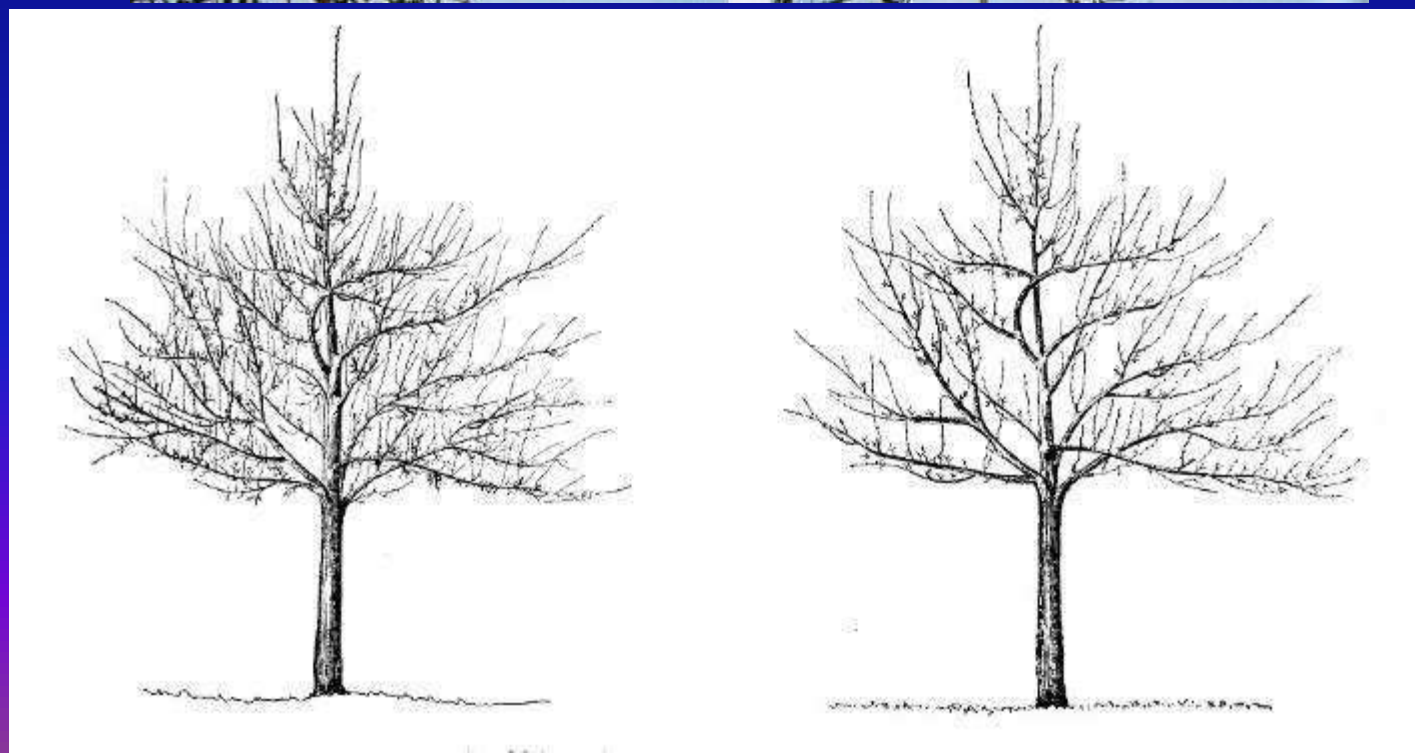
Pravidla udržovacího řezu

- Odstranit nemocné a poškozené větve a výhony

❖ Prosvětlit korunu

→ Odstranit nevhodně rostoucí (dovnitř) a zahušťující partie

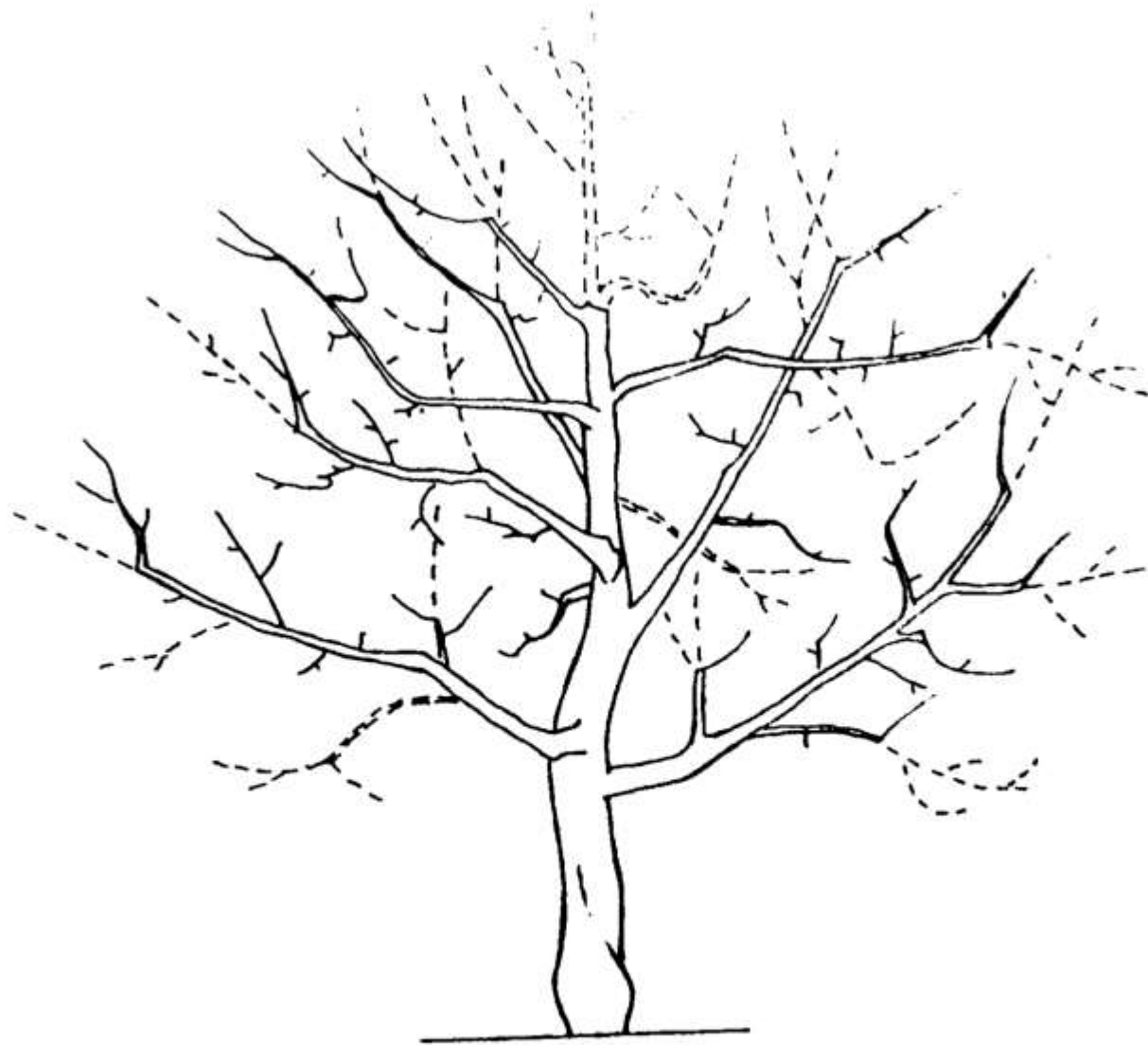

Řez zmlazovací

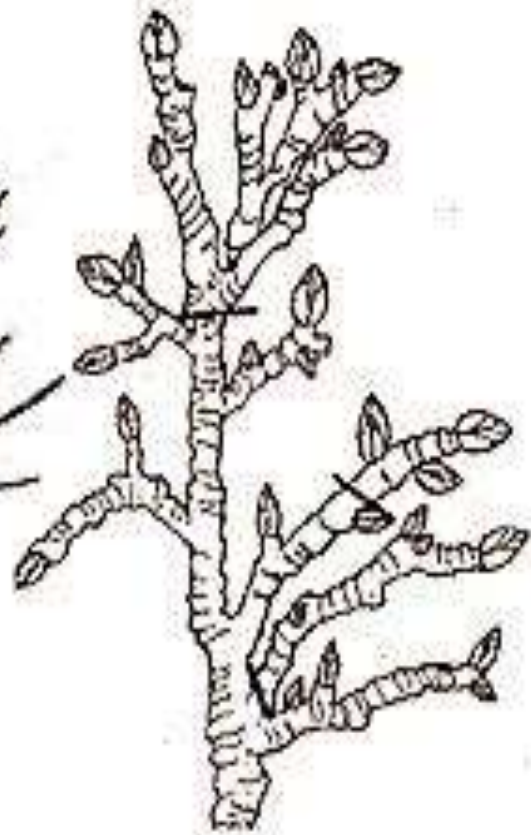
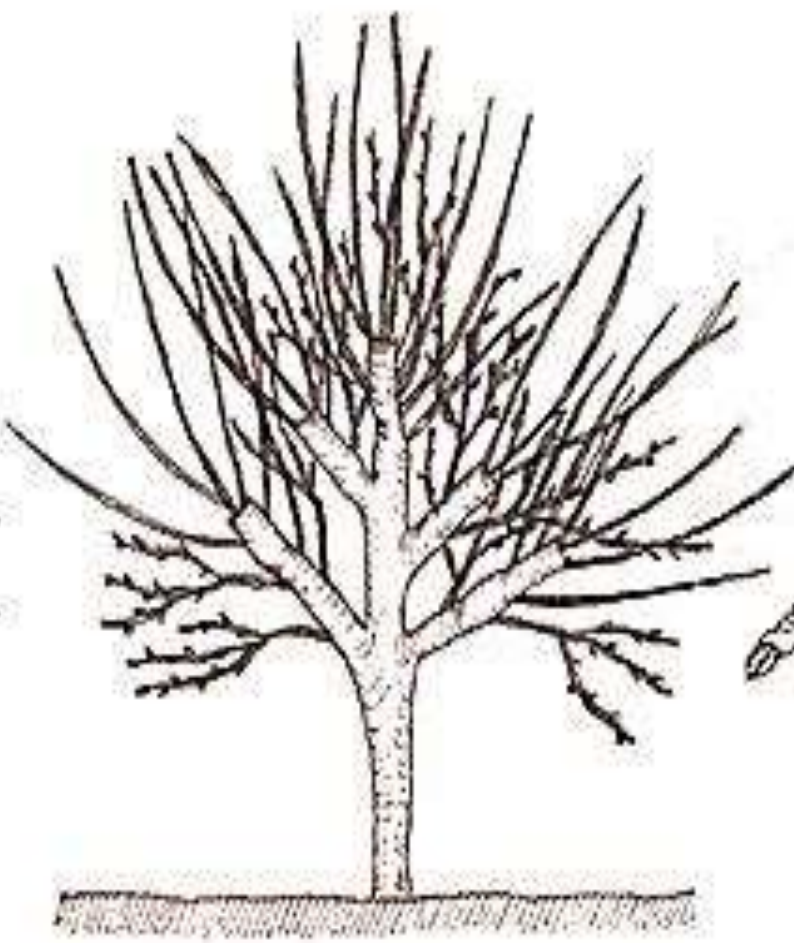
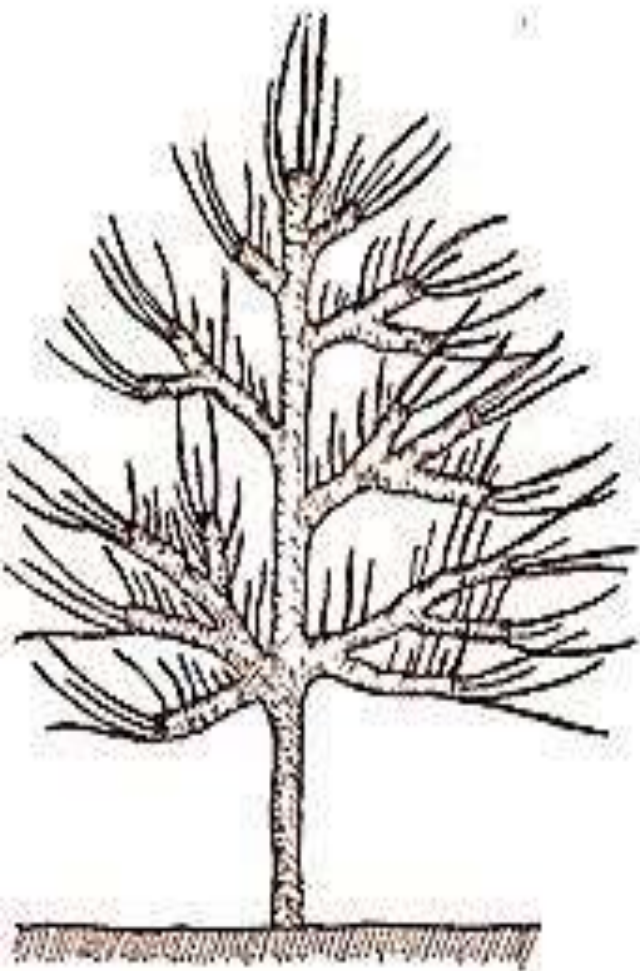
- Prodlužuje období růstu a plodnosti
- Prodlužuje životnost stromu asi o 1/3
- Hluboké zkrácení větví až obnovení koruny

Dle míry zmlazení:

1. Mírné – do 2 až 3 letého dřeva
2. Středně hluboké – do 4 až 6 letého dřeva
3. Hluboké – do ještě staršího dřeva, zkracujeme i kosterní větve

Obr. 49 Schéma mírného zmlazovacího řezu zákrsku jabloně v období plodnosti (čárkovaně jsou označeny odřezané větve)

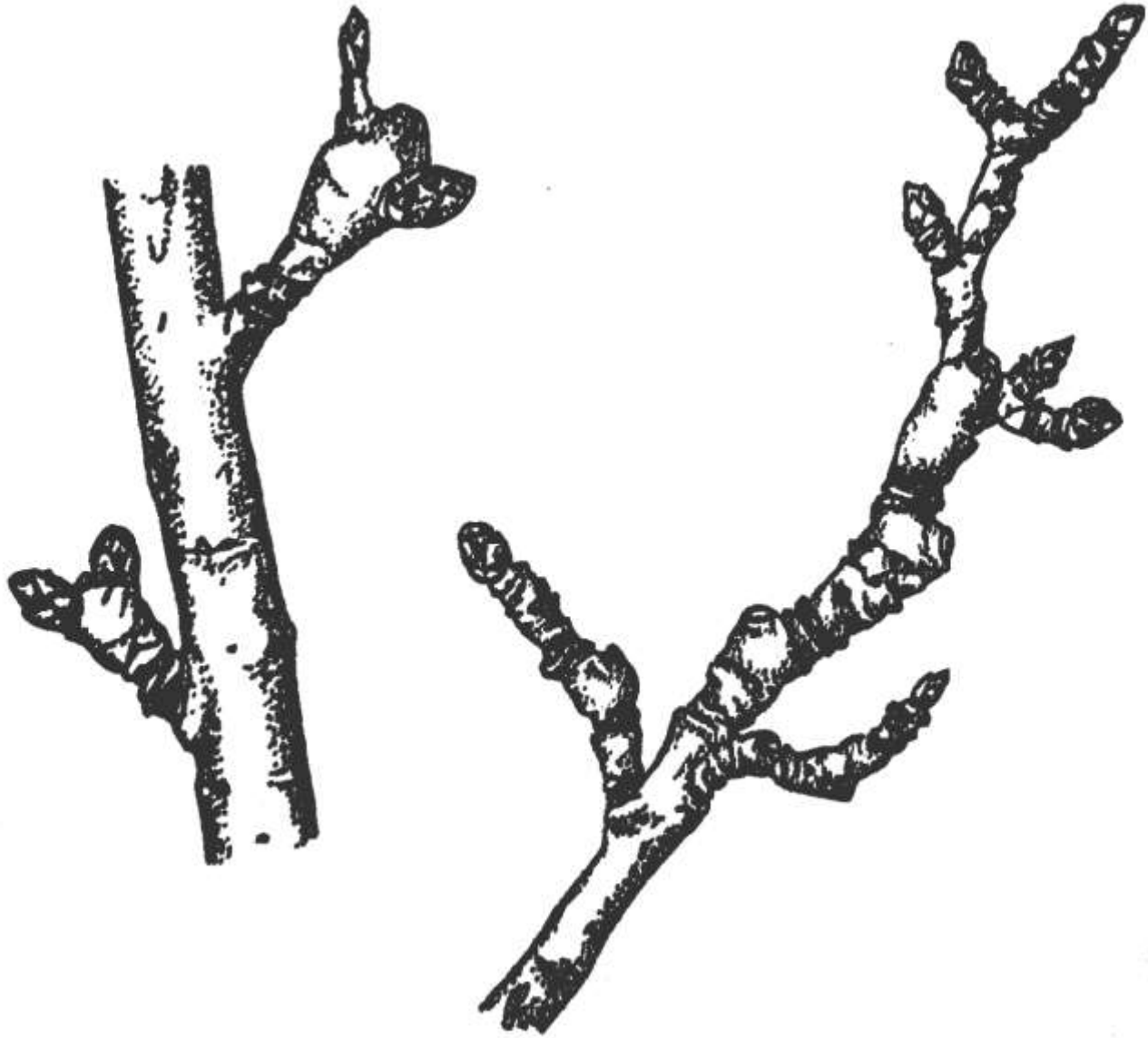
Mírné zmlazení

- Zkrátit nebo úplně odstranit přestárlé partie s omezeným prodlužovacím růstem

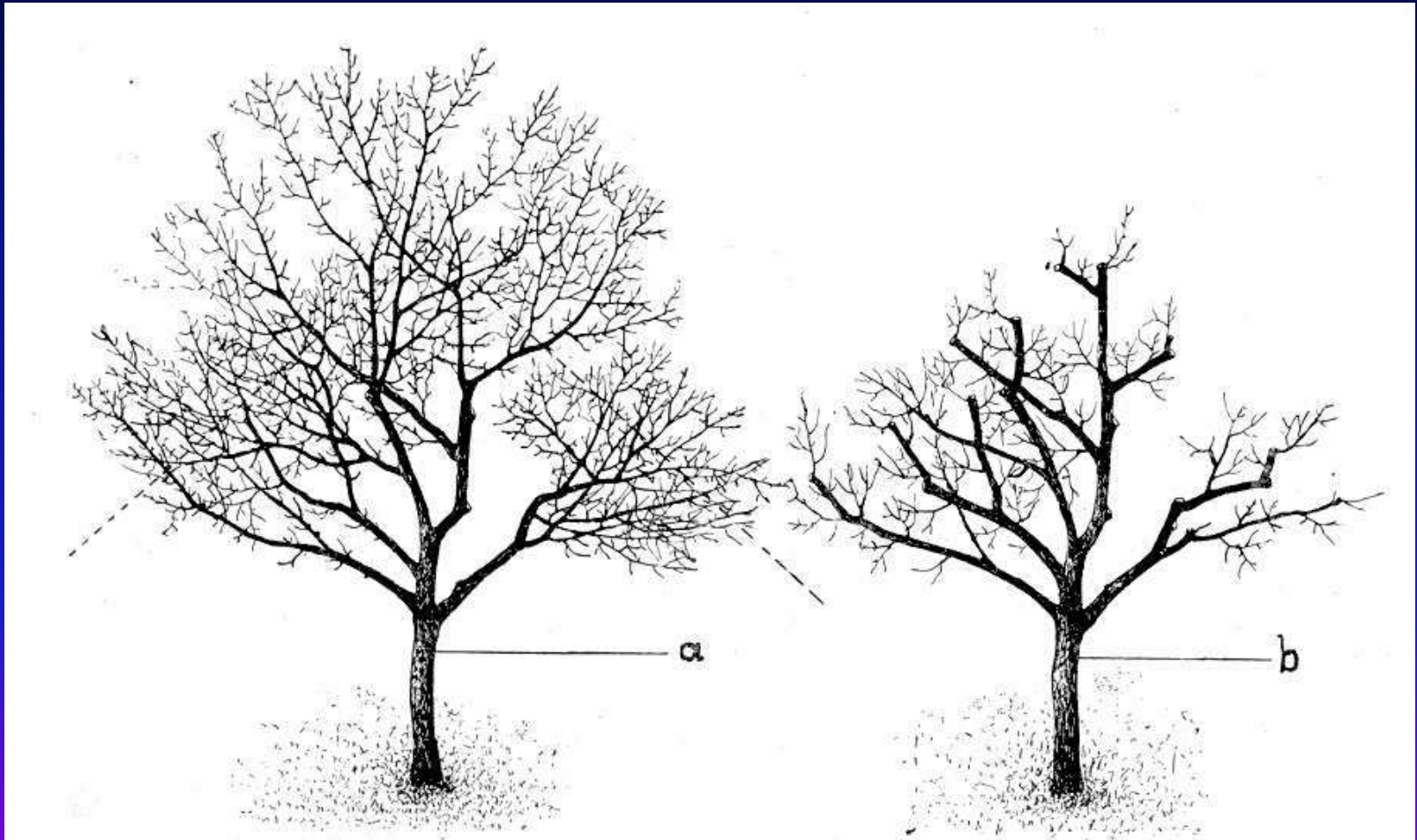
Zmlazení plodného obrostu

Hluboké zmlazení

Údržba starších stromů řezem

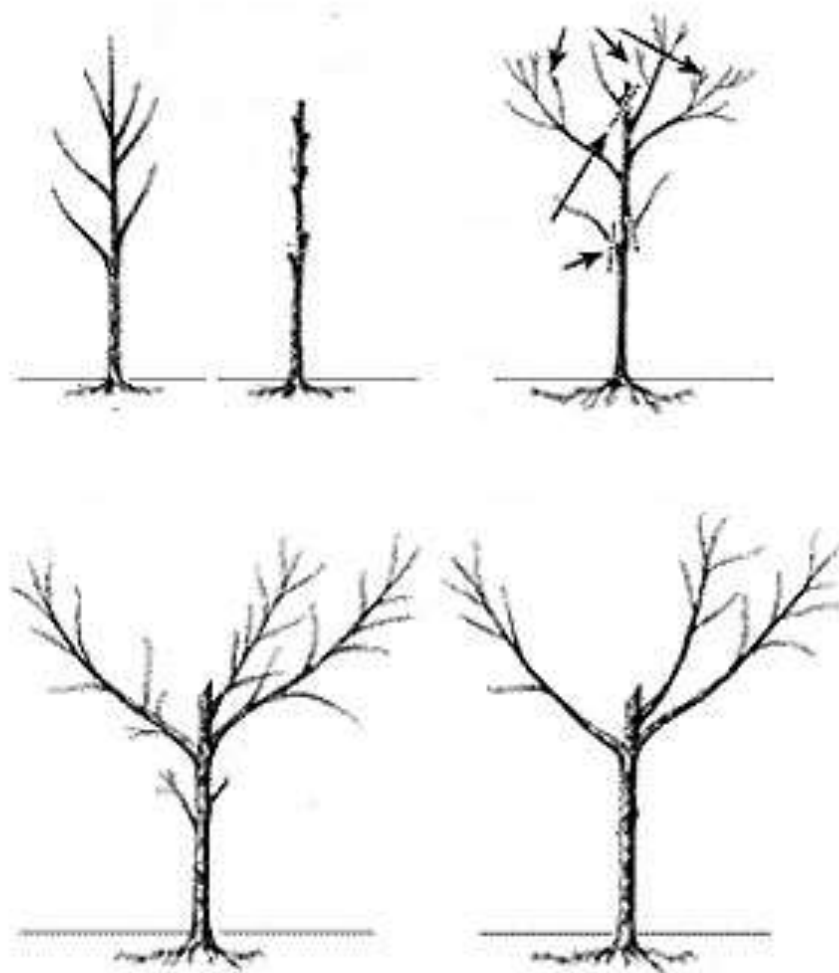
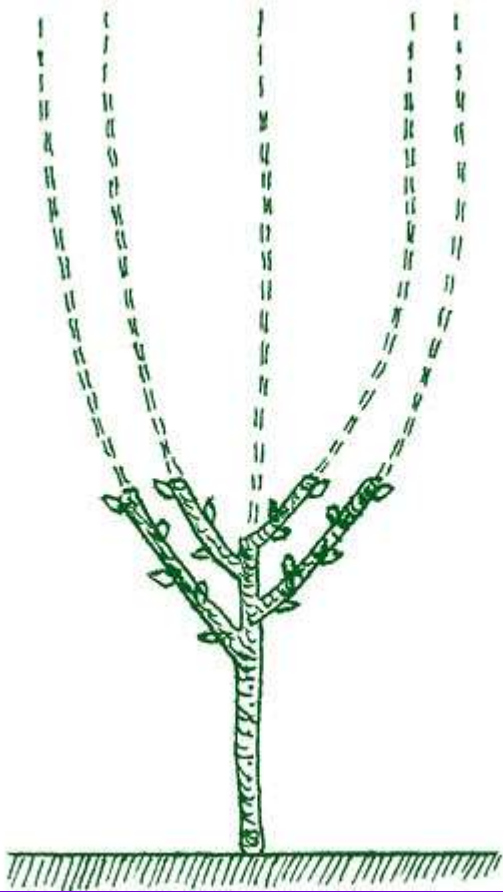

Ekologické kácení

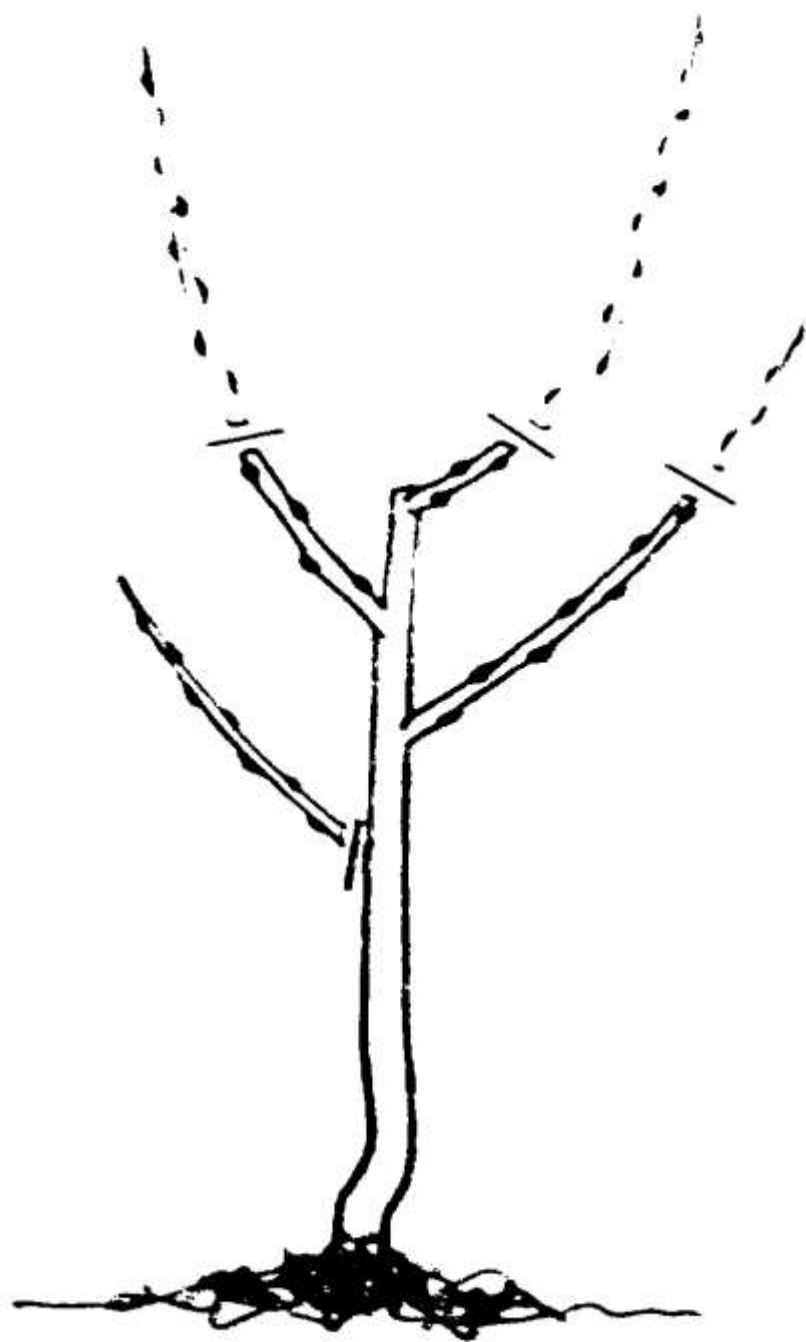

Specifika řezu dalších ovocných druhů

BROSKVONĚ

a)

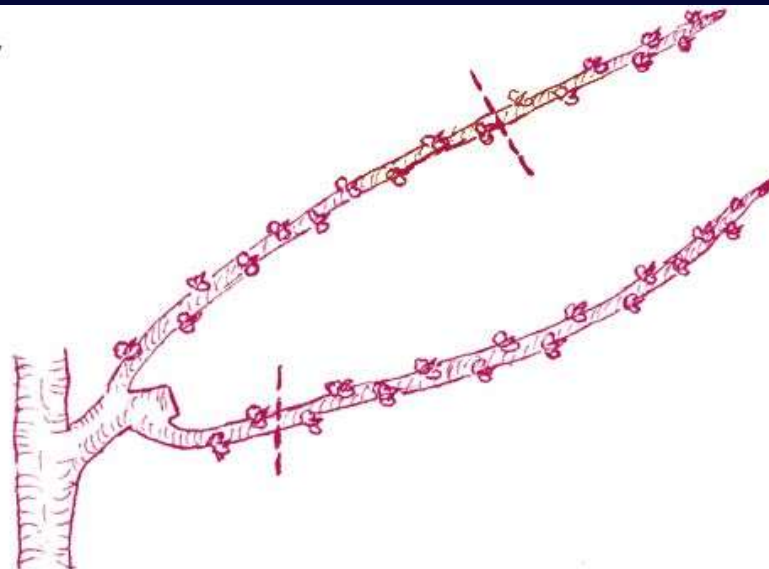
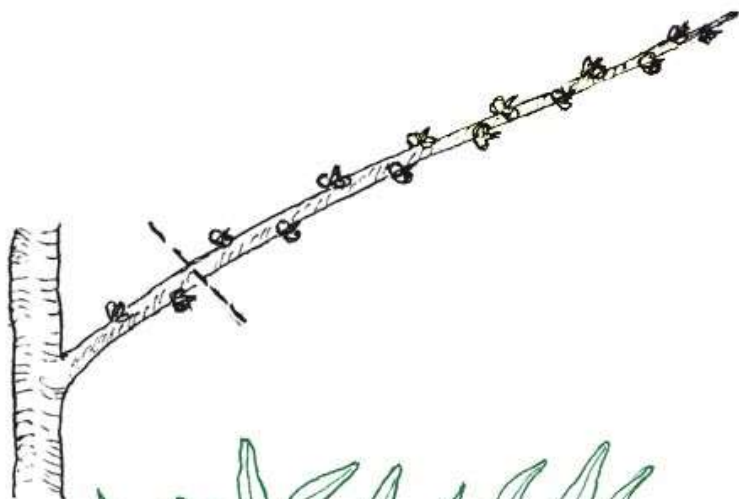

a) Založení
klasické
duté koruny

b) Založení
duté koruny
zlepšeným
způsobem

Krátký řez

Jednoletý plodný výhon na jaře klasickým krátkým řezem sestříhneme na dvouoký čípek

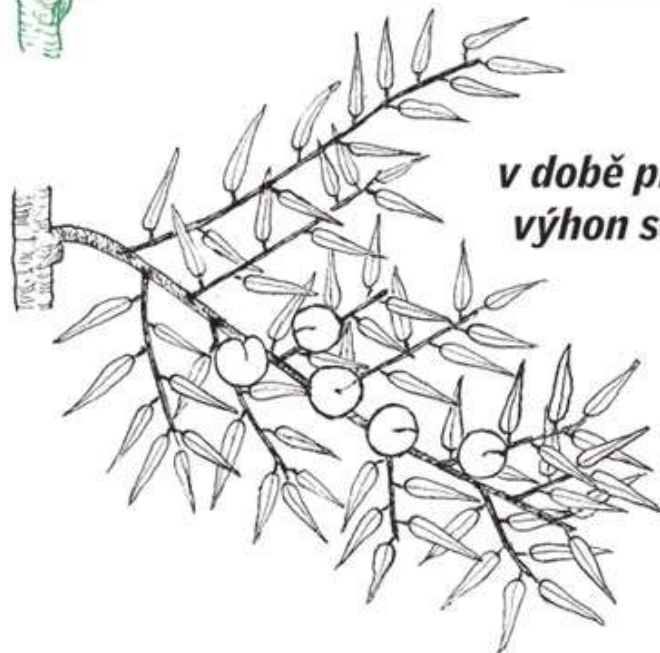
Ve druhém roce zakrátíme plodný výhon na 7-10 pupenů a náhradní výhon na dvouoký čípek

Odplozenou větev na jaře odřízneme a ponecháme nově narostlé výhony, které opět zakrátíme; jeden na dvou až tříoký čípek, druhý na asi 10 pupenů. Postup každoročně opakujeme.

Dlouhý řez

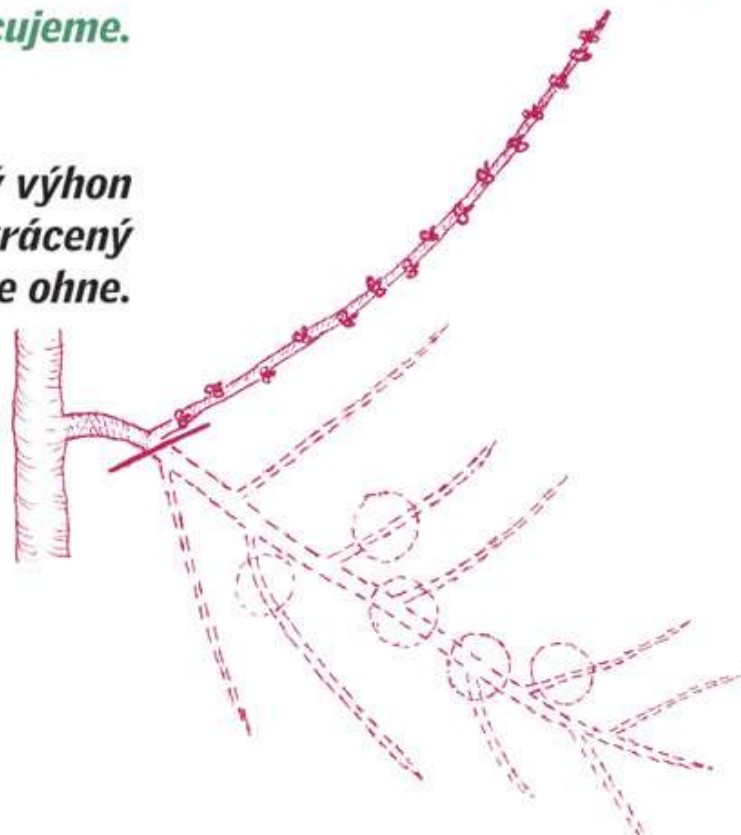

Jednoletý plodný výhon broskvoně má květní i listové pupeny. U amerického řezu tyto výhony nezakracujeme.

Pohled na stejný výhon v době před sklizní. Nezakrácený výhon se pod vahou ovoce ohne.

Na jaře pak odplozenou větev odřízneme až k novému nezakrácenému výhonu

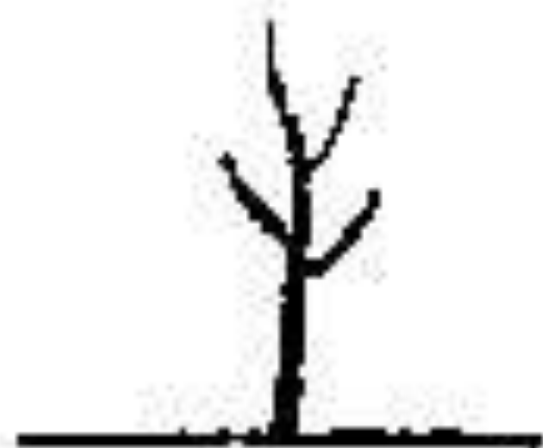

MERUŇKY

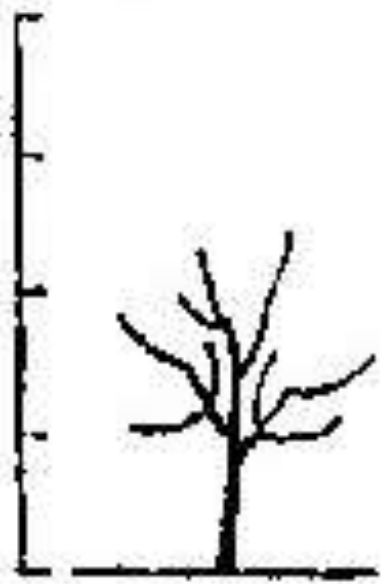
po výsadbě

před řezem

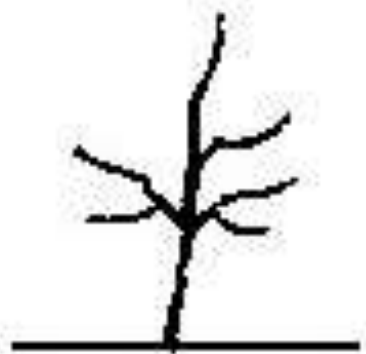

po řezu

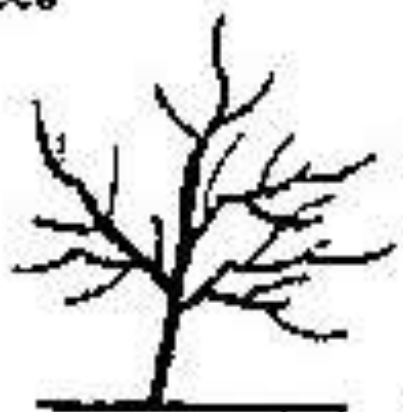

před řezem

vo 2. řece

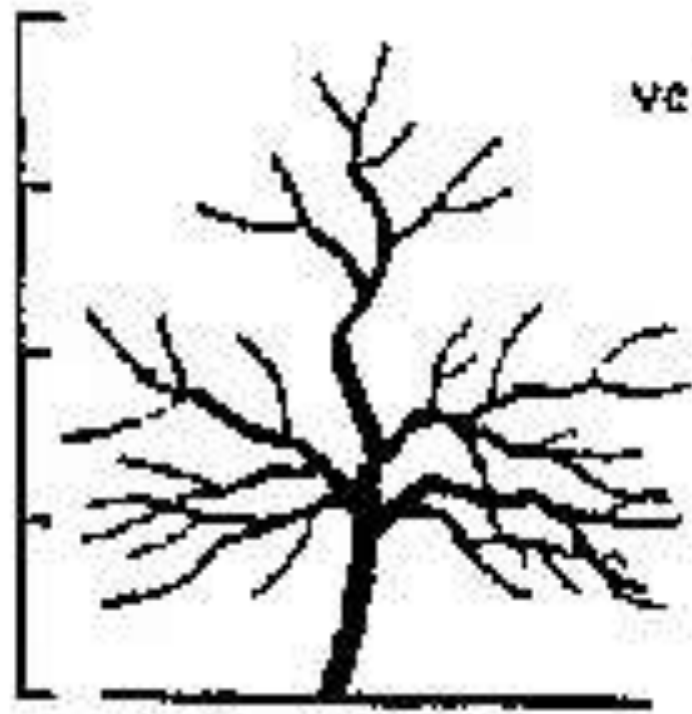
po řezu

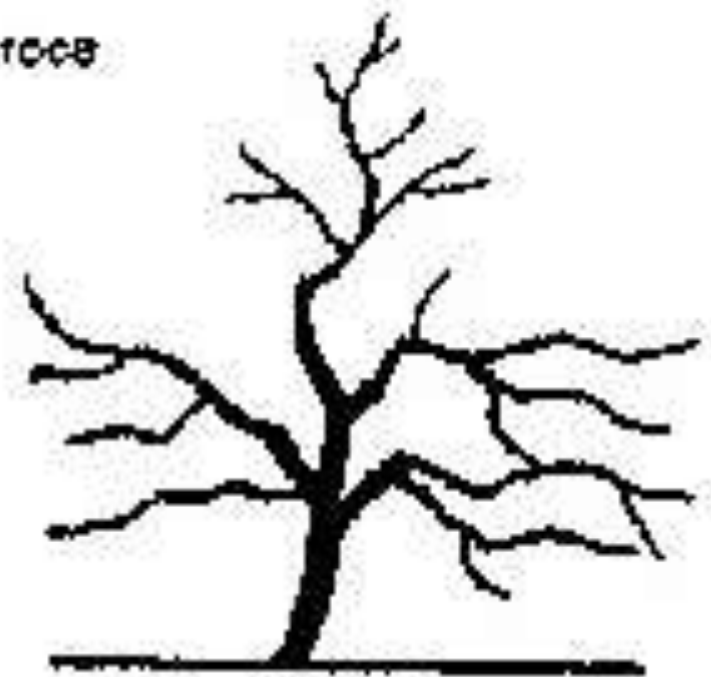
1. fáze

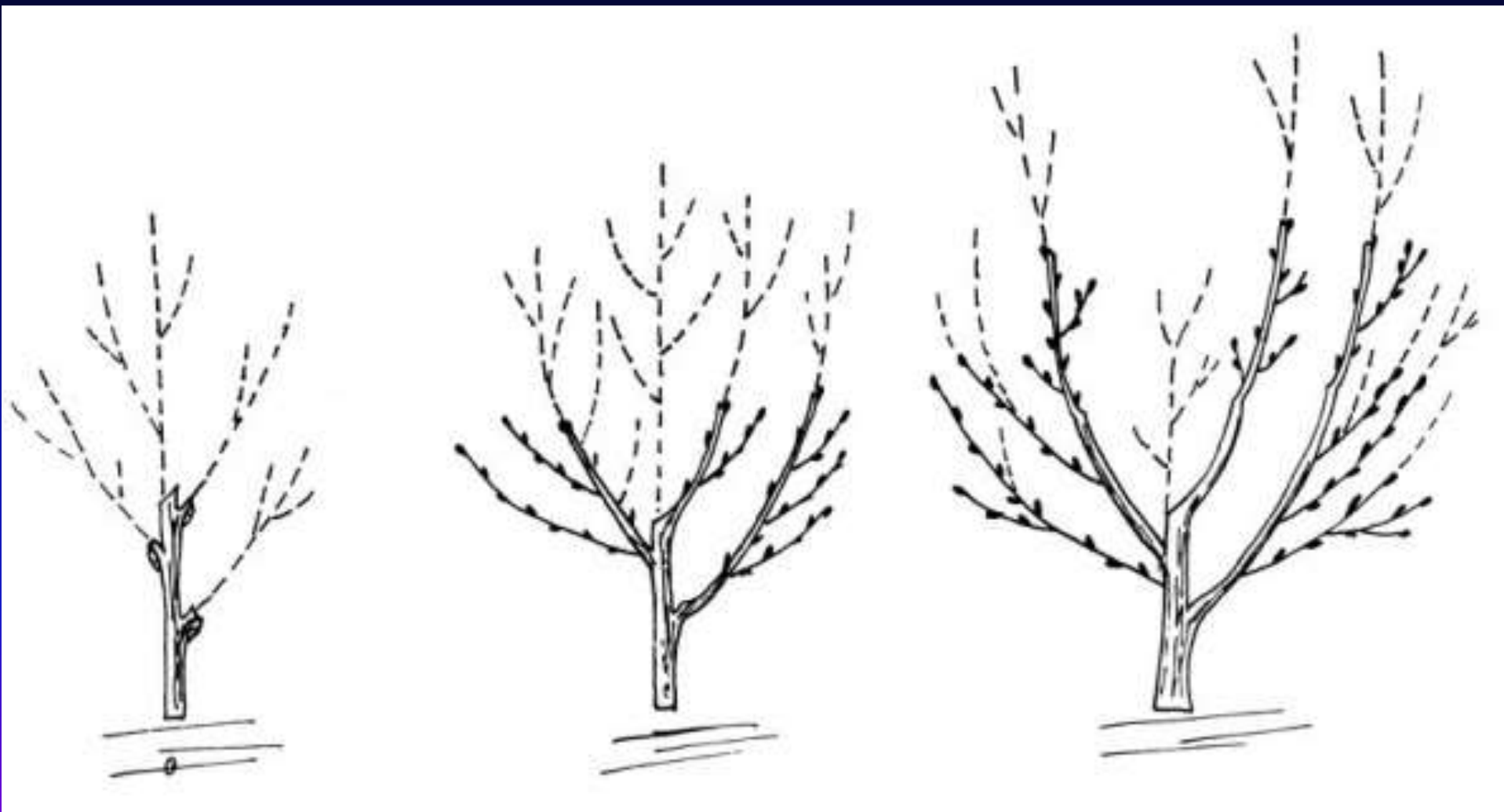
ve 3. roce

před řezem

po řezu

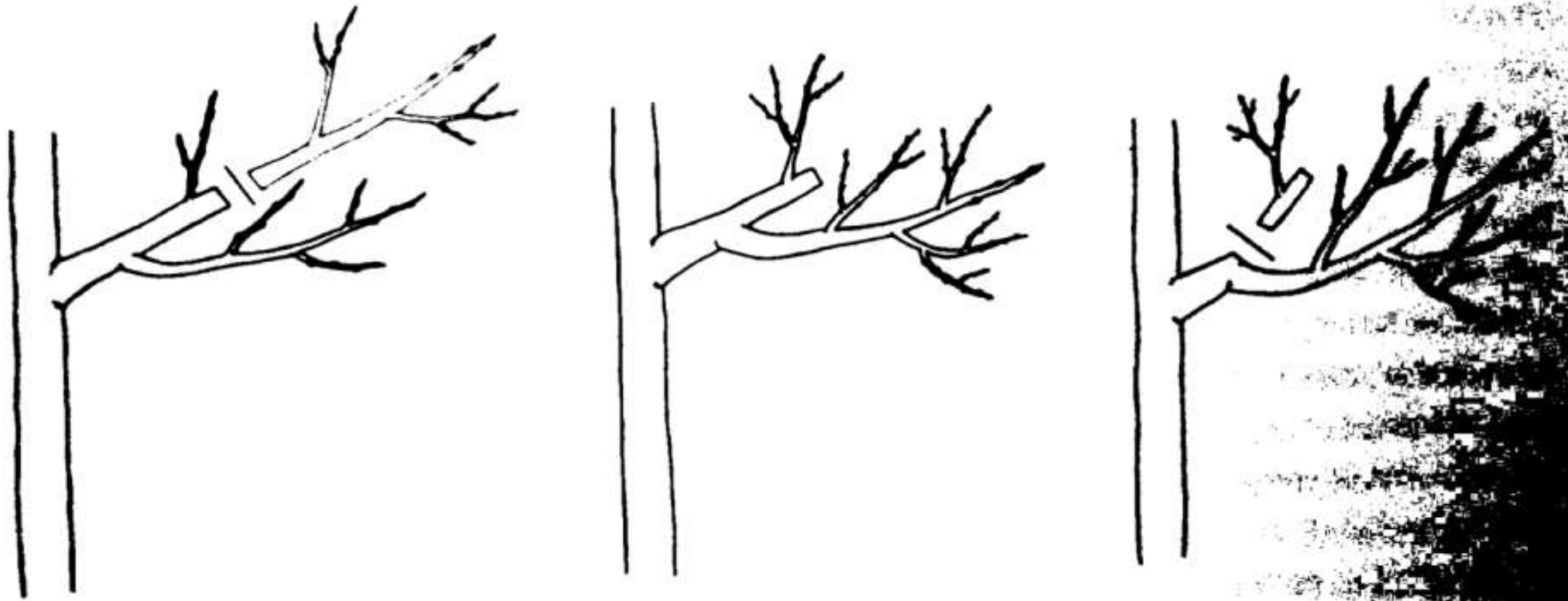
*Zákrsek meruňky zapěstovaný na kotlovitou korunu před
jarním řezem, který provádíme v době rašení*

*Stejná meruňka
po řezu. Nízký
tvar s výškou kmene
60–80 cm se snadno
ošetřuje a do koruny může
více světla, což se projeví
na kvalitě plodů.*

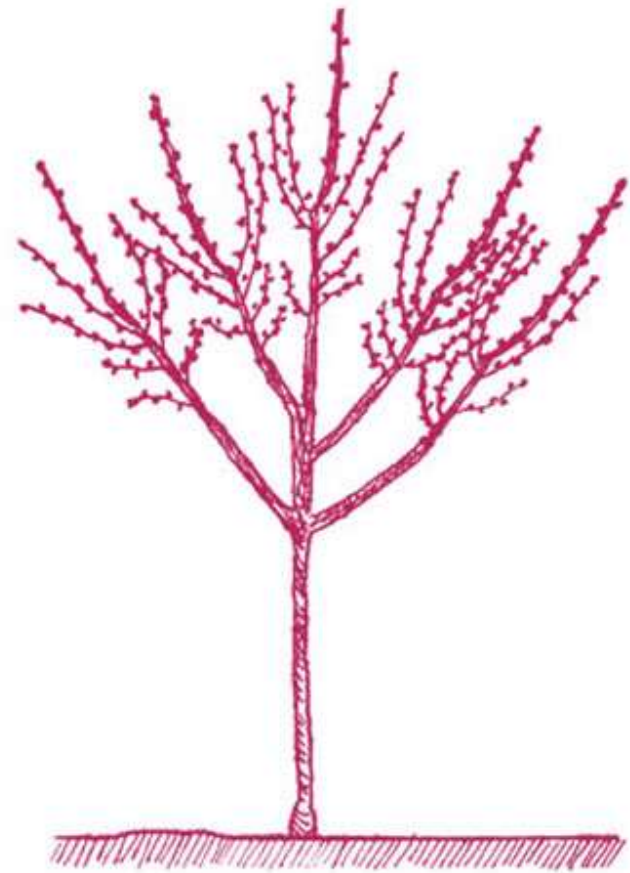
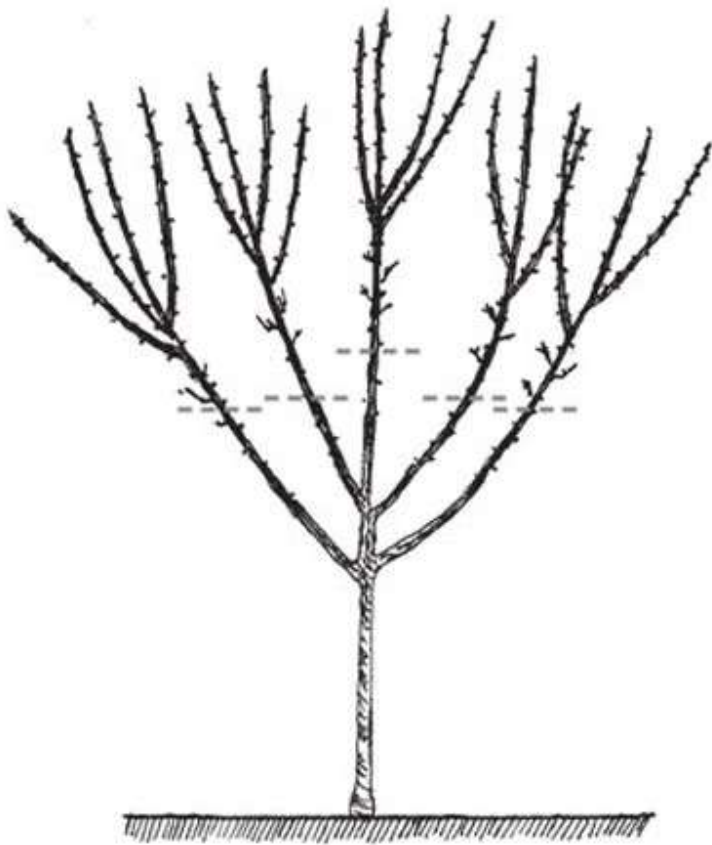

Zahnuv řez

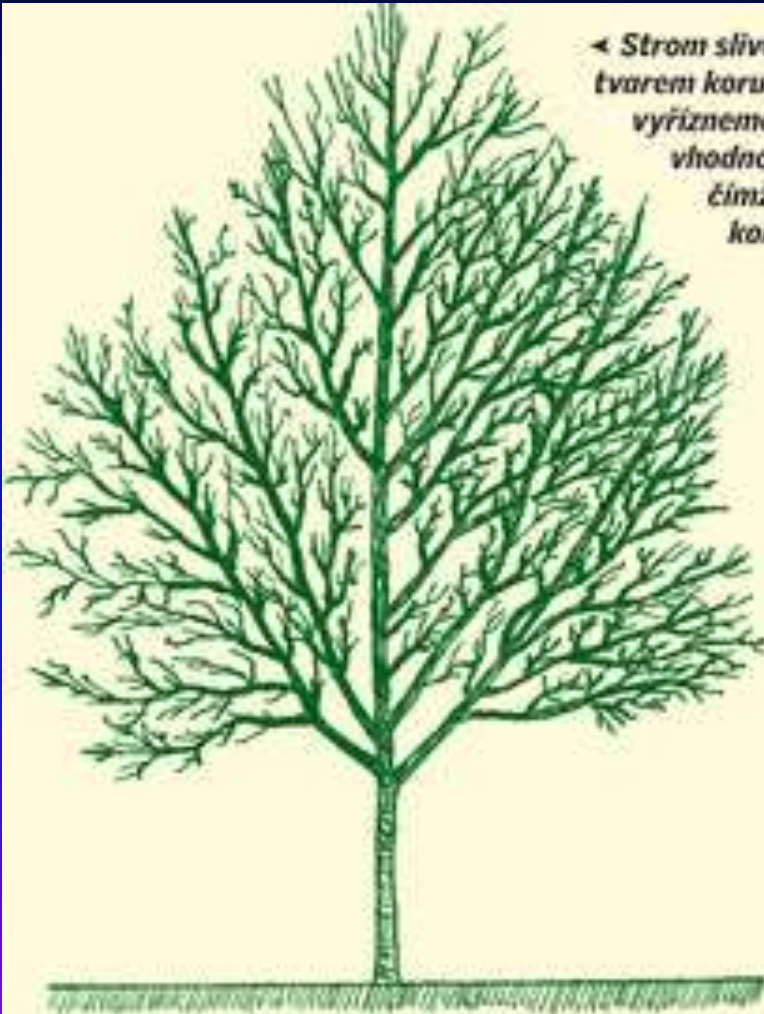
Obr. 61 Postupné sesazování větve odstraňované na čipek při Zahnově řezu

Šittuv řez

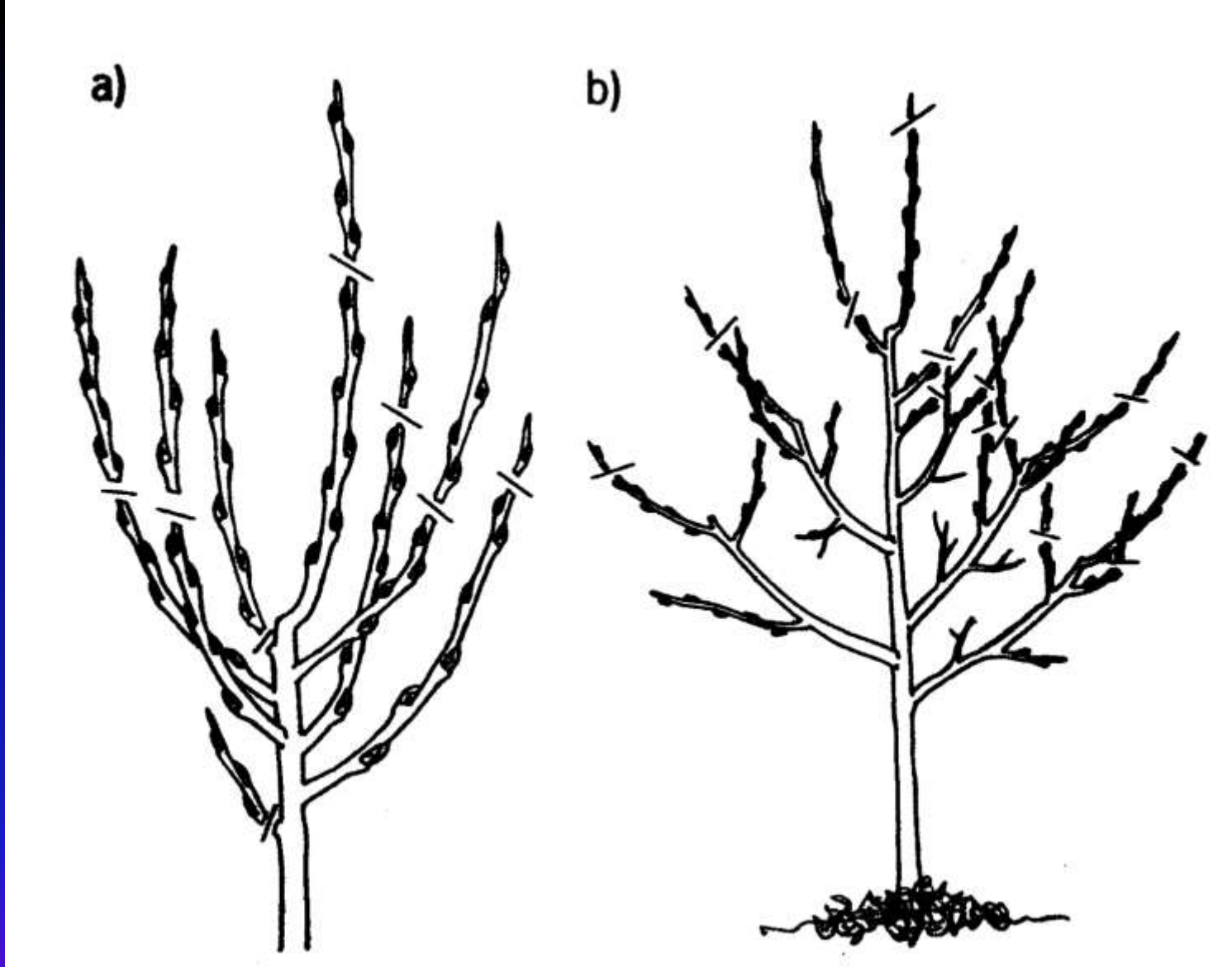
Slivoně

◀ *Strom slivoně s přirozeným pyramidálním tvarem koruny. Po založení druhého patra vyřízneme hlavní terminální osu na vhodnou do strany rostoucí větev, čímž vytvoříme dutou korunu.*

Stejný strom slivoně po jarním řezu na začátku vegetace po řezu na pyramidálně dutou korunu.

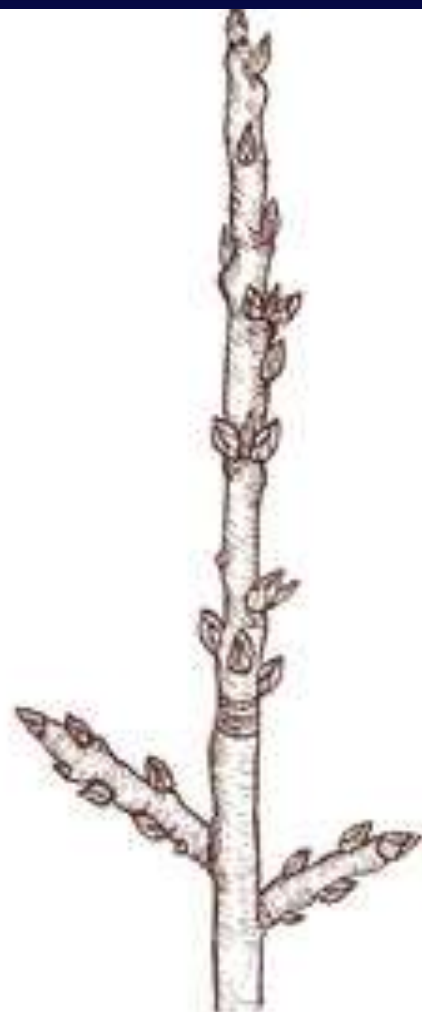

a) Řez v prvním roce; b) řez v dalších letech

Pokud jsou ramena koruny slivoní málo odkloněná, může se při větší úrodě rozčísnout a zničit celá koruna. Slivoně mají totiž poměrně křehké dřevo a větve se snadno vylomí.

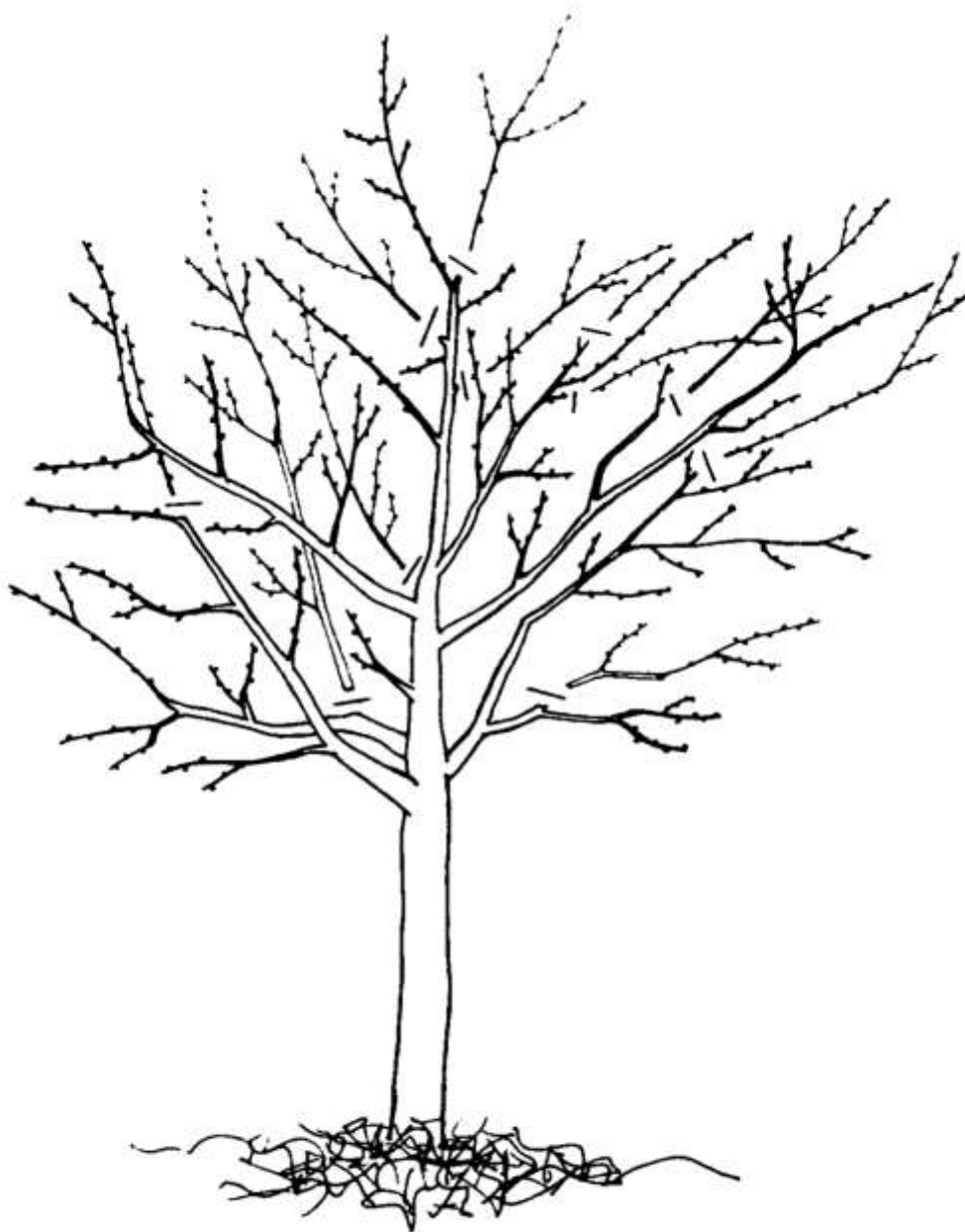
➤ Květní pupeny u slivoní bývají oproti pupenům listovým o málo větší a mají vejčitý tvar. Zakládají se buď na letorostech, nebo na krátkých plodonosných větvičkách. Na bázi jednoletého výhonu jsou většinou jen samostatné květní pupeny.

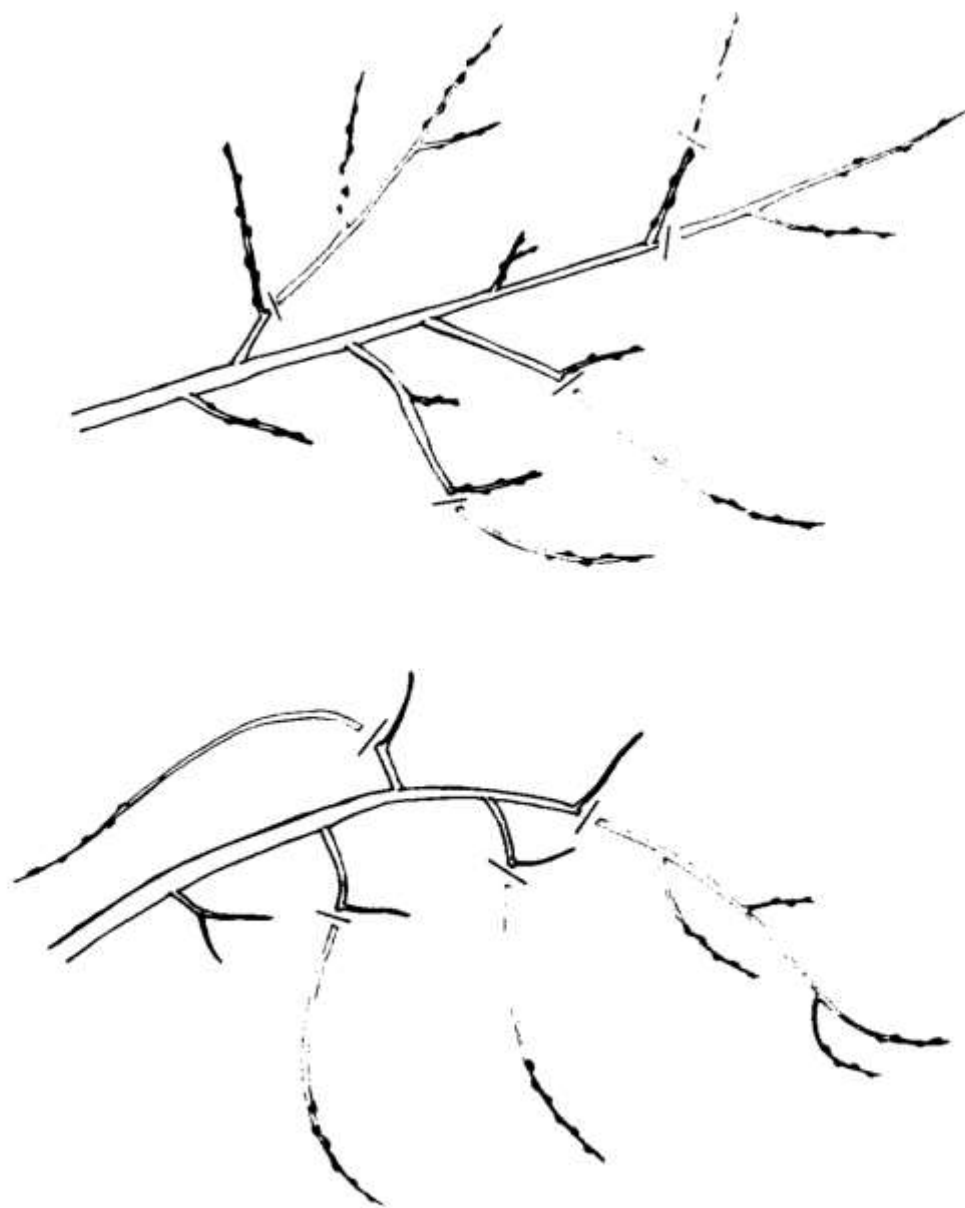
◀ *Příklad plodné větve slivoně bez přírůstků. Další slábnutí růstu je třeba na jaře zastavit detailním zmlazovacím řezem, při němž zkracujeme jednotlivé plodné větve i krátké plodonoše o třetinu až polovinu.*

Třešně

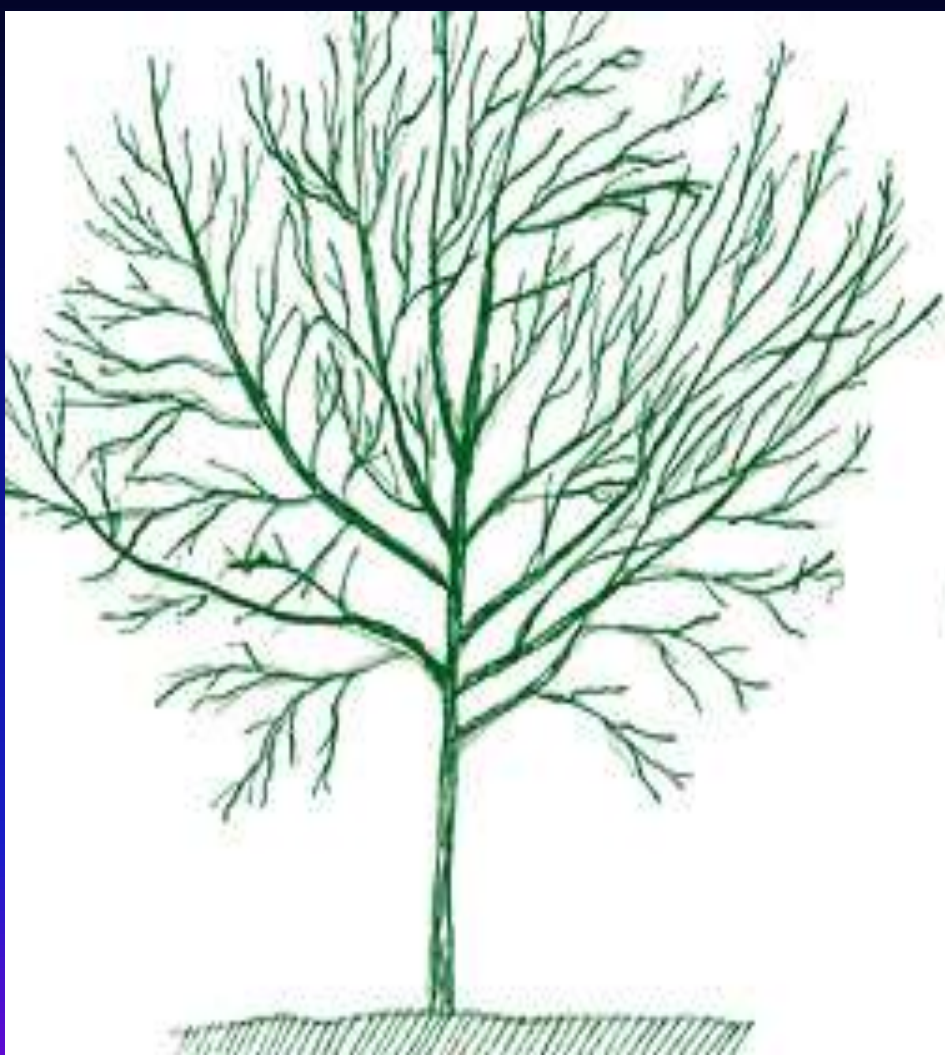

Obr. 63 Průklest pyramidální koruny třešně

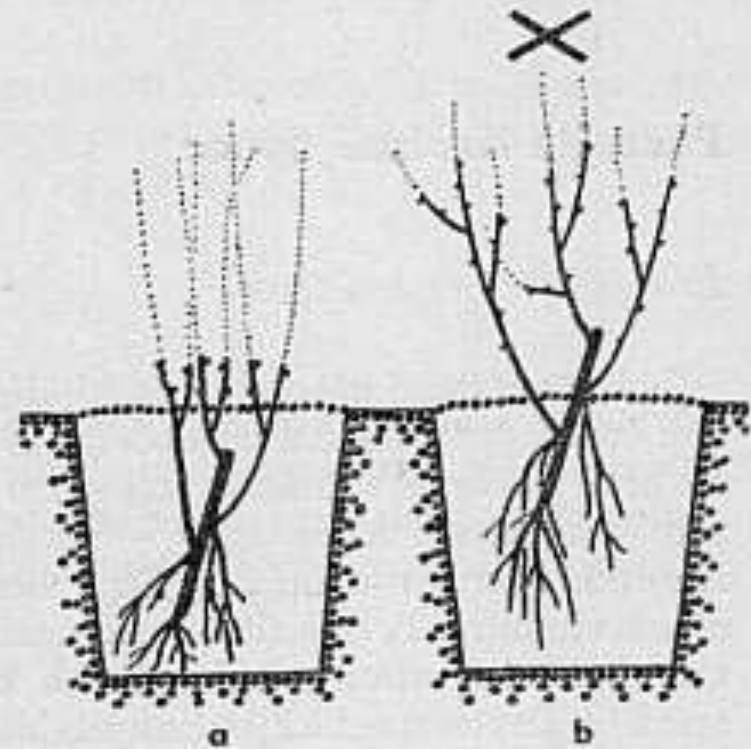
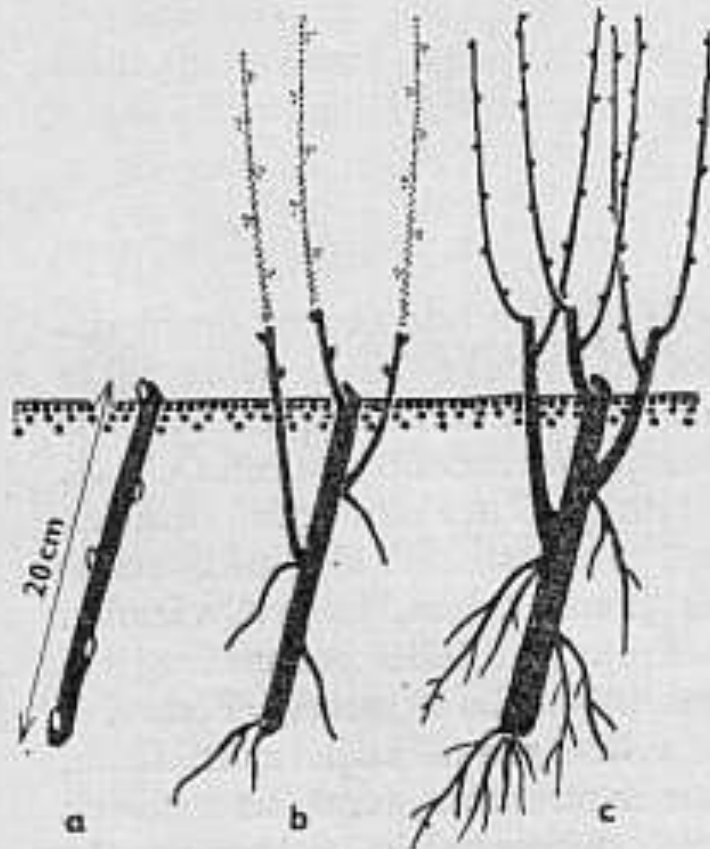
Višně

Obr. 64 Zmlazovací řez vyholujících výhonů višni

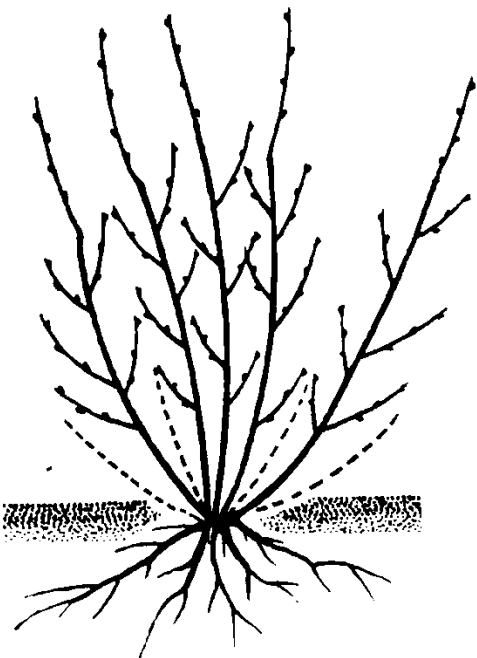
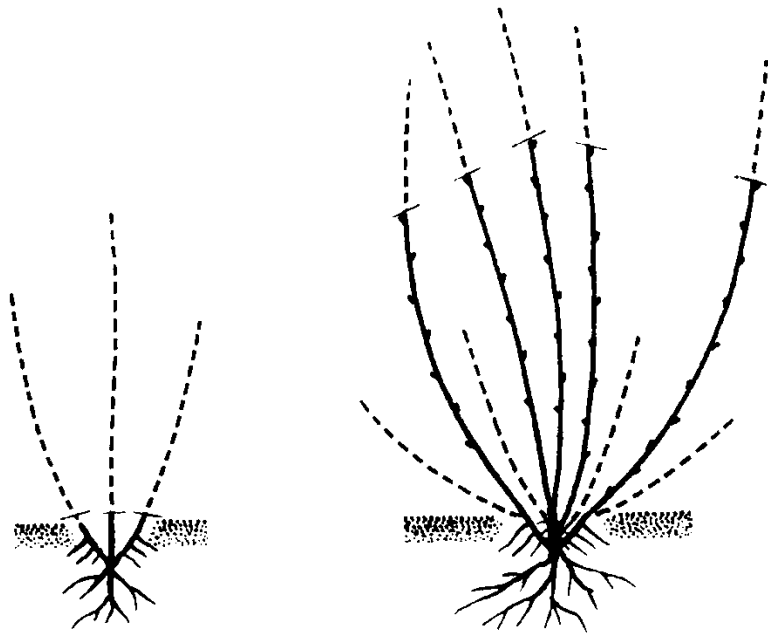

RYBÍZ - KEŘOVÝ

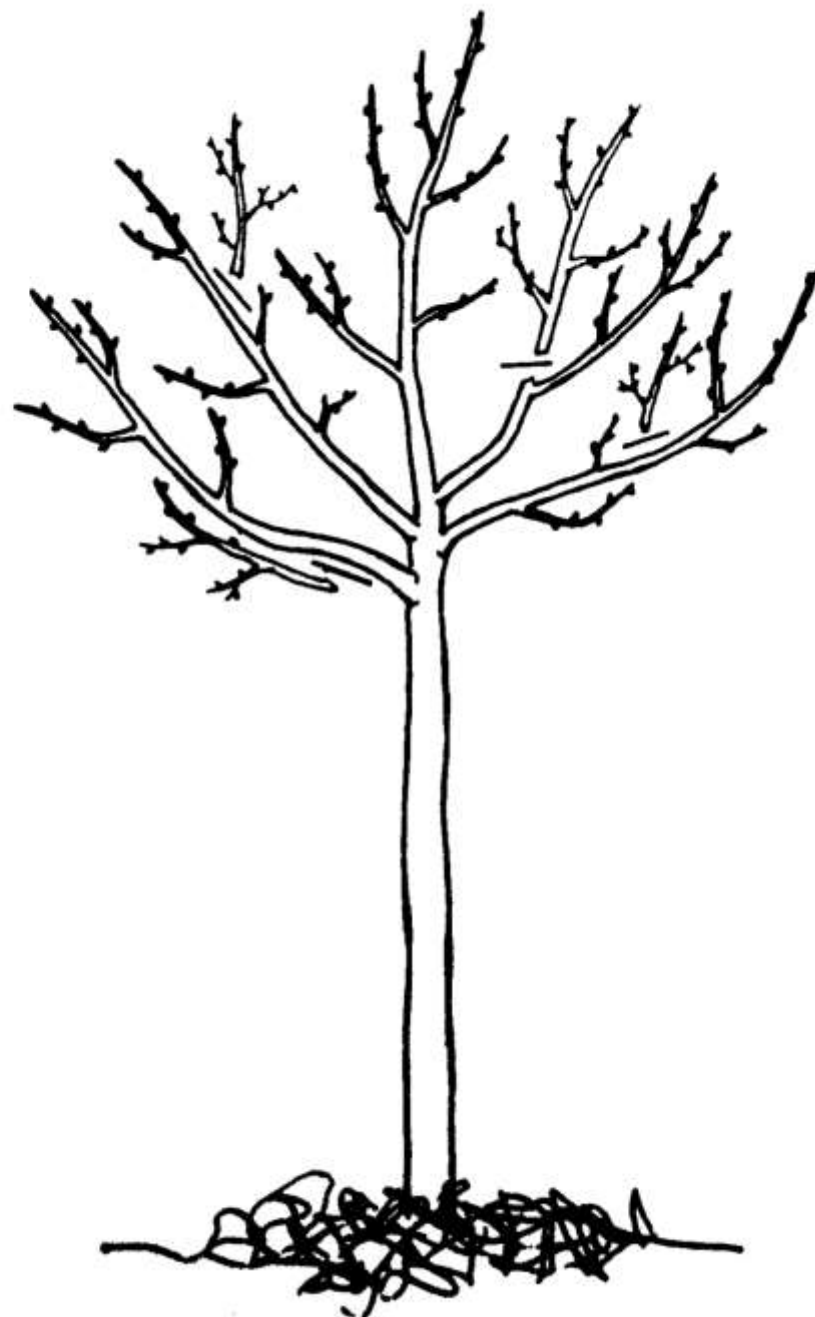

99. Správně (a) a špatně (b) vysazená a seřizovaná sazenice rybízu.

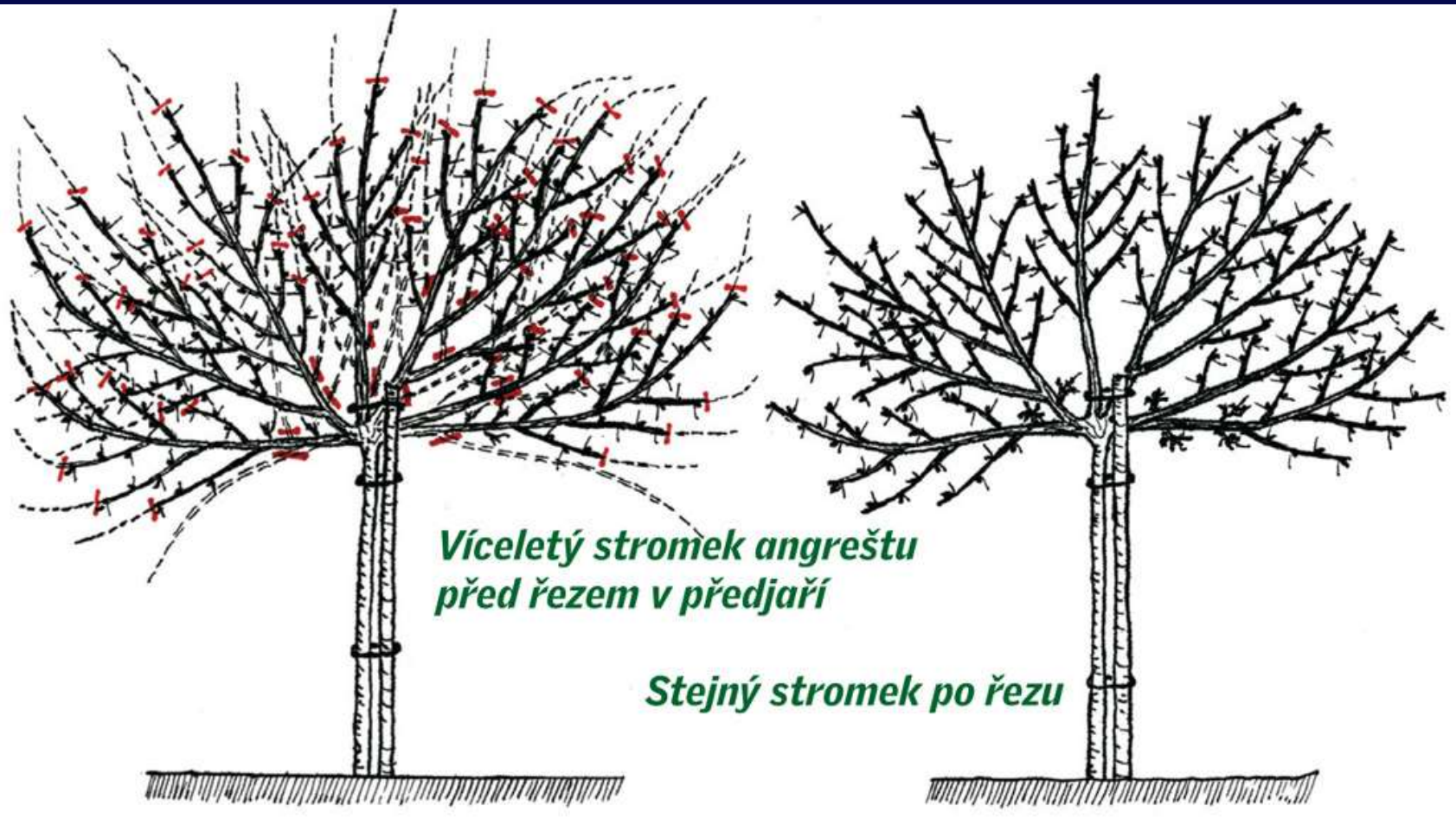
98. Vypěstování sazenic rybízu z řízků: a) správně vysazený řízek, b) 1letá sazenice, c) 2letá sazenice.

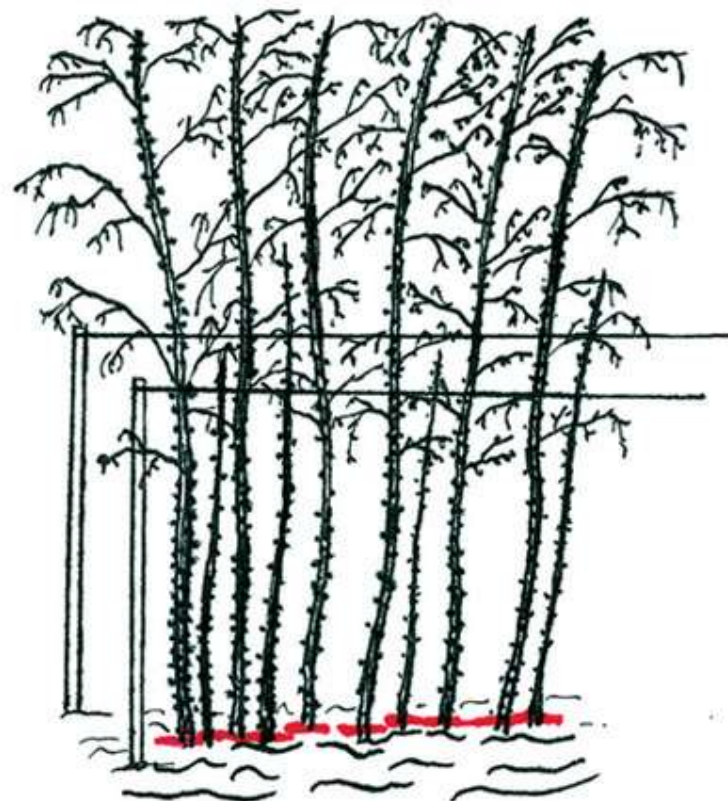
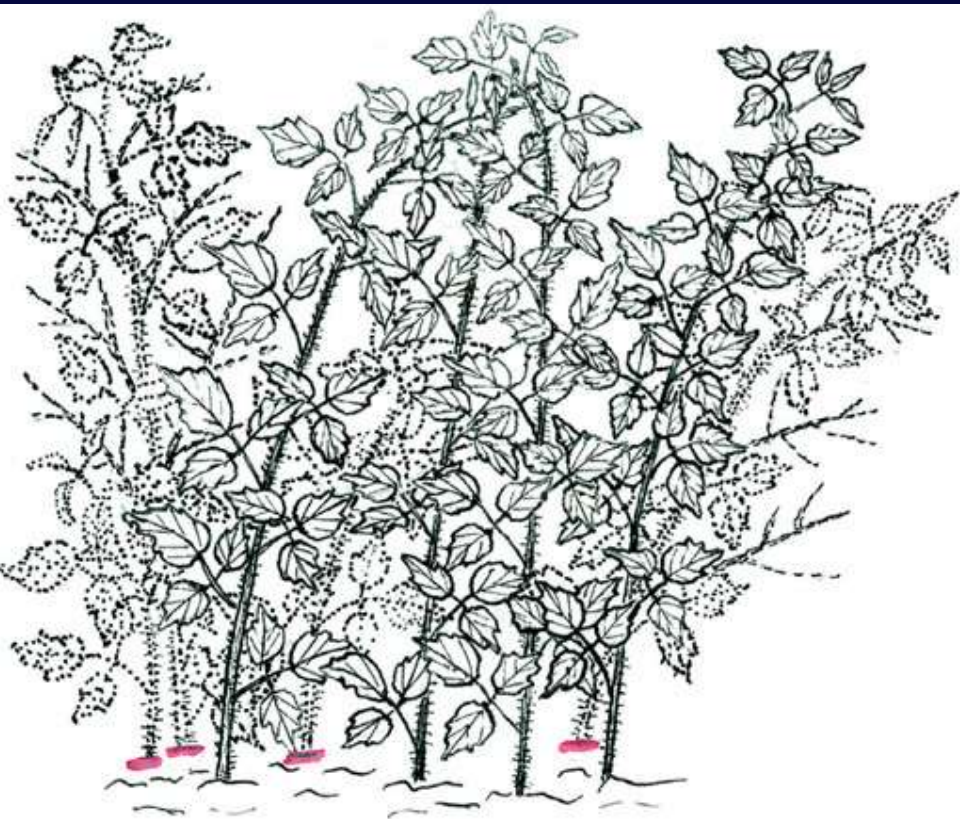
RYBÍZ
-
STROMKOVÝ

ANGREŠT - STROMKOVÝ

MALINÍK

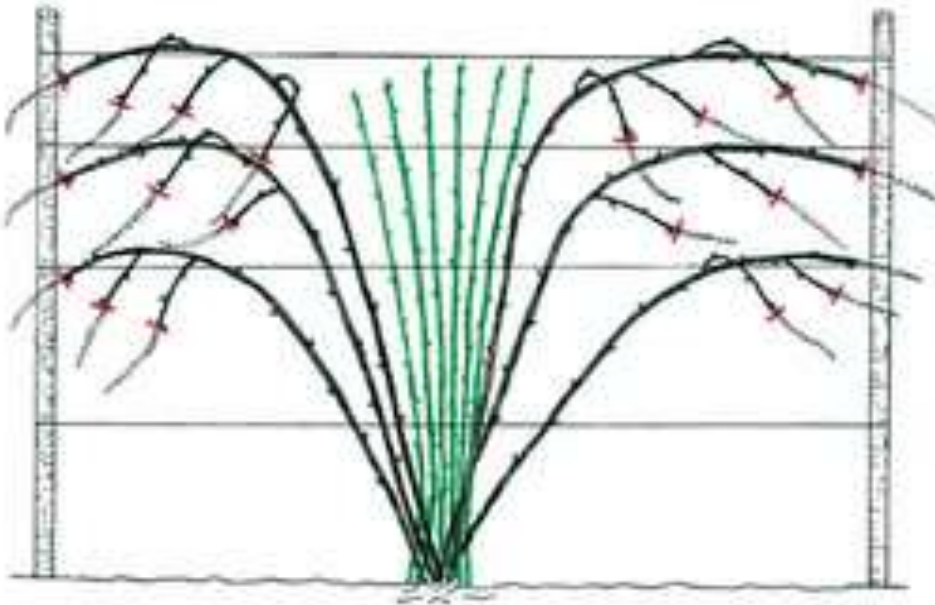

Všechny odpložené výhony maliníku po sklizni sestříháme těsně u země. Necháme jen dostatečně silné mladé výhony, ty slabé a krátké rovněž sestříháme těsně u země.

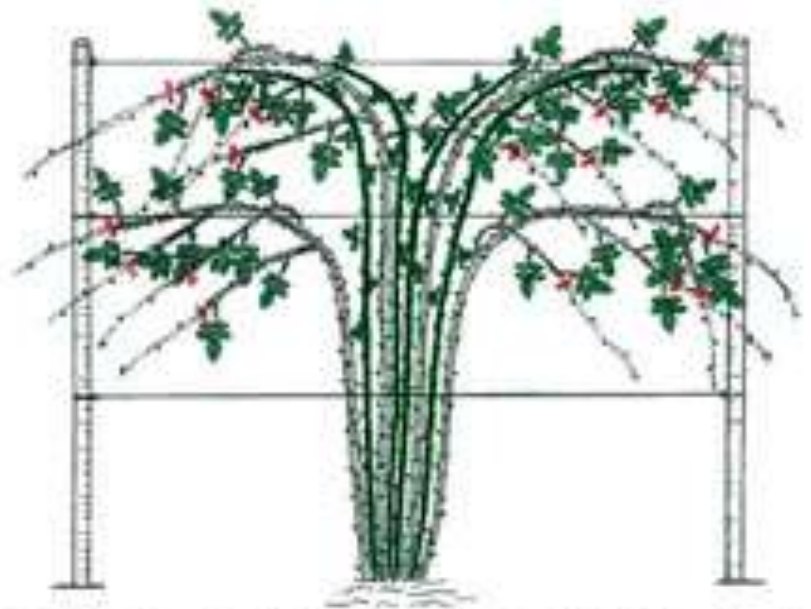
U remontantních podzimních odrůd je lepší využívat bohatší podzimní sklizeň (srpen, září) než plodnost letní (červenec). Z hlediska plodnosti je proto výhodnější odstranit na počátku jara všechny výhony těsně u země. Nové jarní výhony pak porostou bujněji a na konci léta budou bohatě plodit.

Ostružiník

Bezostnité poléhavé ostružiníky (Thornfree, Smoothstem), jejichž výhony dosahují délky až 3 m, se bez opory neobejdou. Mladé výhony vedeme nejdříve vzhůru a pak vějířovitě na obě strany až do převislé polohy. Ohnutím hlavních výhonů podpoříme tvorbu postranního plodného obrostu, který na jaře zakrátíme na tři pupeny. Odplozené prýty po sklizni odřežeme až u země.

Bujně rostoucí poléhavý ostnitý ostružiník (Theodor Reimers) vyvázaný na drátěnce. Hlavní pruty s postranními plodnými výhony na jaře zakrátíme na tři pupeny, z nich vyrostou letorosty, které kvetou a plodí. Nově vyrůstající výhony je třeba zpočátku udržovat ve svislé poloze, aby převládá terminální růst vrcholu nad růstem postranních letorostů. Postranní výhony se vytvoří ohnutím hlavních výhonů do vodorovné až převislé polohy. Odplozené pruty necháme na drátěnce přes zimu, budou chránit před mrazem mladé pruty. Na jaře je pak odřežeme až u země.